LA GUERRA DE SUCCESSIÓ A BEGUES I LES SEVES CONSEQÜÈNCIES (1701-1720)

Sumari

Context geoestratègic i històric: 3 - 8

El testament reial de Carles II. La legalitat borbònica: 9 - 14

La guerra a Catalunya. Els tres primers setges (1704-1706): 15 - 21

Les accions bèl·liques es traslladen lluny de Begues (1706 – 1713): 22 – 313

El setge de Barcelona del duc de Pòpuli. Revolta antifiscal i ofensiva de primavera (25.07. 1713 - 07.07. 1714): 33 - 44

El setge del duc de Berwick. Els darrers mesos de guerra (07.07.1714 - 11.09.1714): 45 - 54

Derrota, dissolució, imposició, resistència (1714 – 1719): 55 - 59

Les imposicions fiscals borbòniques a Begues: 60 - 67

Els obligatoris serveis personals dels beguetans (1714 – 1745): 68 - 71

Guerra de la Quàdruple Aliança. Els carrasclets a Begues: 72 - 82

Conclusions i valoracions: 83 - 86

Arxius i documentació: 87

Selecció bibliogràfica utilitzada: 88 - 90

Acrònims de les diapositives: 91

Context geoestratègic i històric

El municipi de Begues comprèn un territori estratègic al sud de la ciutat de Barcelona, la major part ubicat al massís del Garraf. Les muntanyes que l'envolten (Garraf, Montbaig i Ordal), han fet del seu terme un atractiu lloc de refugi en cas de conflicte (CEB, 2012)

El camí ral que creua la plana, mitiga en part l'aïllament geogràfic de Begues. Enllaça el pla de Barcelona amb el Penedès per Sant Boi, Sant Climent, Begues, Olesa de Bonesvalls i Avinyonet, i alhora comunica les comarques del sud, nord i interior de Catalunya (CEB, 1930)

Des del segle X Begues forma part del terme reial i/o senyorial d'Eramprunyà. Junt amb Viladecans, Sant Climent, Gavà i Castelldefels constitueix des de mitjan XIV la baronia d'Eramprunyà, fins la seva dissolució el primer terç del segle XIX

El Castell d'Eramprunyà erigit en el segle IX per defensar la frontera amb l'al-Àndalus i destruït durant la guerra civil catalana (1462-1472). És configura en centre neuràlgic de la baronia d'Eramprunyà i lloc d'observació privilegiat del pla del Llobregat durant el setge de 1713-1714. (CEB, 2013).

La guerra de Successió al tron espanyol (1701-1714)

- La mort sense descendència del rei Carles II de la casa d'Àustria, l'any 1700, és el detonador d'un conflicte bèl·lic internacional per ocupar el tron espanyol, que es desenvolupa a Europa i a les colònies americanes dels contendents.

- El 1701, les dues corones, França i Castella, proclamen rei a Felip d'Anjou, qui serà Felip V.

- L'any 1702, la Gran Aliança de l'Haia creada el 1701: Anglaterra, el Sacre Imperi Romanogermànic i les Províncies Unides dels Països Baixos, partidaris de l'arxiduc Carles d'Àustria, declaren la guerra a les dues corones.

- Entre 1701 i 1702 Felip V celebra corts a Barcelona i jura les constitucions catalanes que es publiquen el 1704.

- El 1705, els interessos comercials catalans, la preferència d'un règim parlamentari enfront d'un altre d'absolutiste d'arrel francesa proposat per la facció filipista, inclina Catalunya a favor del bàndol austriacista.

La guerra de Successió espanyola, 1700-1715
Bloc borbònic
Bloc dels Habsburg i aliats
MAR DEL NORD
OCEÀ ATLÀNTIC
REGNE DE LA GRAN BRETANYA
Londres
PAÏSOS BAIXOS
Amsterdam
la Haia
Utrecht
Brussel·les
Colònia
HANNOVER
Berlín
BRANDENBURG
Copenhaguen
Varsòvia
SAXÒNIA
IMPERI ALEMANY
Praga
ÀUSTRIA
BAVIERA
Viena
Budapest
REGNE DE FRANÇA
París
SUÏSSA
DUCAT DE SAVOIA
Milà
Torí
Gènova
Avinyó
Tolo
REGNE DE PORTUGAL
Lisboa
REGNE DE CASTELLA
Madrid
ARAGÓ
CATALUNYA
Barcelona
VALÈNCIA
GRAN DUCAT DE TOSCANA
Roma
REGNE DE SARDENYA
Nàpols
REGNE DE NÀPOLS
Gibraltar
MAR MEDITERRÀNIA
Palerm
REGNE DE SICÍLIA
0
1000 km

El testament reial de Carles II. La legalitat borbònica

La mort sense descendència del rei Carles II, l'any 1700, és el detonador d'un conflicte bèl·lic internacional per ocupar el tron espanyol

Pretendents al tron el 1697:

Felip, duc d'Anjou

Felip, duc d'Orleans

Josep Ferran de Baviera

Carles, arxiduc d'Àustria

Carles II, de la casa d'Àustria, rei d'Espanya entre 1665 i 1700 (WiC).

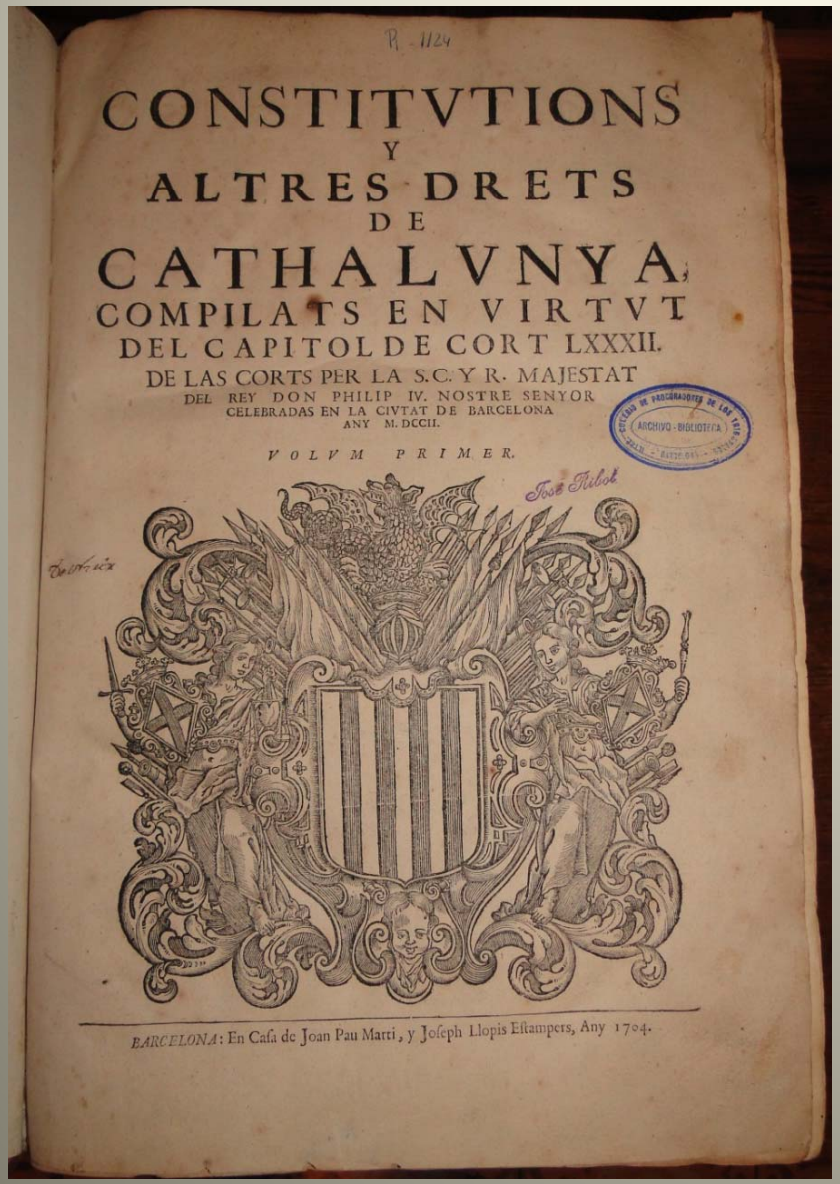

Felip V és proclamat rei d'Espanya per mitjà del testament de Carles II. Viatja a Barcelona el 1701, jura les constitucions i celebra corts entre 1701 i 1702.

Constitucions publicades el 1704, (ICPTB).

El 1702 Felip V, després d'haver celebrat corts, s'embarca al port de Barcelona amb destí Itàlia. Les darreres corts catalanes les havia convocat Felip III el 1599 (AHCB, s. XVIII)

Comença la guerra de Successió, considerada per alguns historiadors com la primera guerra mundial

L' emperador Leopold I havia avisat: la proclamació de Felip d'Anjou com a rei d'Espanya serà considerada *casus belli*.

Estaven en joc l'equilibri continental, les rutes comercials, el repartiment de territoris, la disposició de fronteres i la distribució del mercat colonial.

Emperador del Sacre Imperi Romanogermànic, Leopold I (WiC, s. XVIII).

Els beguetans els primers anys del conflicte (1701-1704)

No coneixem explícitament el posicionament polític que adopten les autoritats municipals de Begues els primers anys del conflicte (1701-1704).

Els partidaris del bàndol borbònic eren els barons proindivisos d'Eramprunyà: Francesc de Copons i Grimau i Francesc de Bournonville i de Perapertusa i l'hereu i nebot del primer, Agustí de Copons i Copons.

Imatges (WiC):

Superior: Arxiduc Carles d'Àustria: Carles III.

Inferior: Felip d'Anjou: Felip V.

La guerra a Catalunya. Els tres primers setges (1704-1706)

Entesa entre els barons d'Eramprunyà i el consell municipal de Begues

Poc abans d'esclatar formalment la guerra en territori català, esdevé un fet remarcable a la baronia d'Eramprunyà que mostra l'entesa entre els barons i el consell municipal de Begues, independentment del seu posicionament polític.

Begues pacta amb els barons l'ús d'un extens territori dins el massís del Garraf (2.300 hectàrres) que es fa efectiu el 21 de maig de 1704.

Des de llavors Els Comuns, com se'ls coneix actualment, passen a mans dels beguetans.

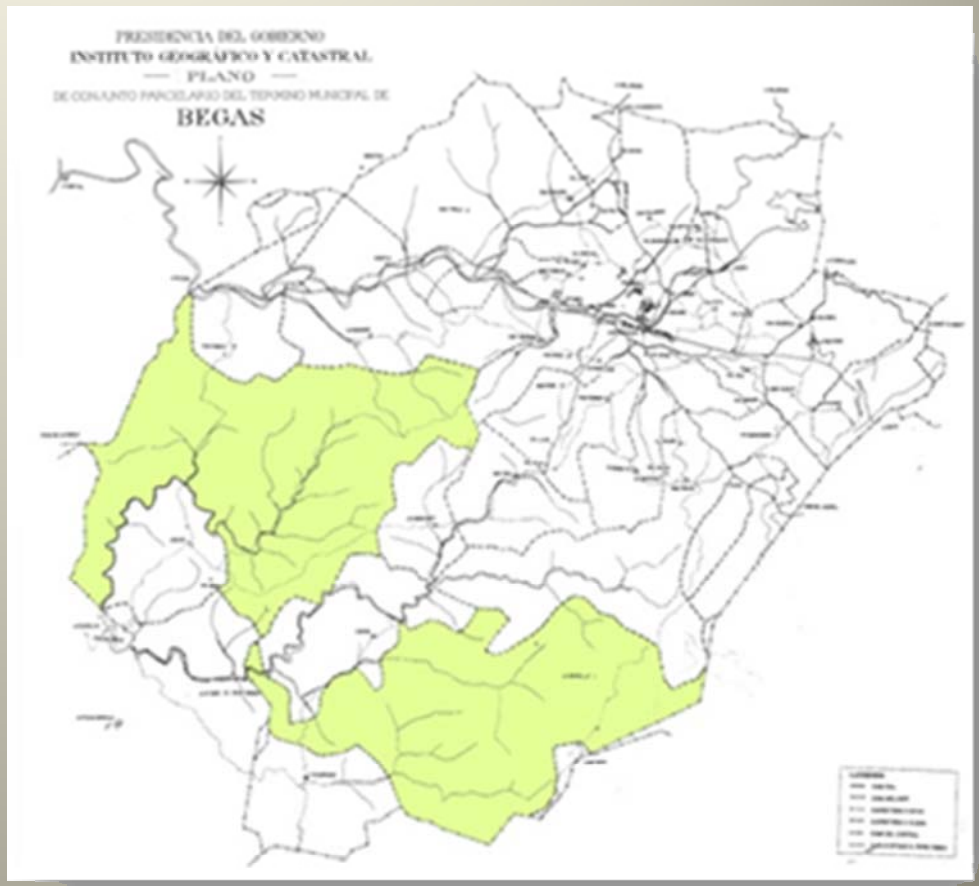

Mapa del terme de Begues, en verd, els Comuns de Begues (CEB, 2012).

El 17 de maig de 1704, una setmana abans de la signatura de la concòrdia entre els barons d'Eramprunyà i la universitat de Begues, la temptativa de setge de Jordi d'Harmstradt a Barcelona provoca la revenja del virrei Velasco i la posterior repressió, empresonament i exili de molts partidaris de Carles III.

Retrat de Jordi de Hesse d'Harmstradt (WiC, 2014).

El 20 de juny de 1705 els representants catalans signen a Gènova un conveni de col·laboració amb les autoritats angleses

Catalunya declara la guerra contra les dues corones (França i Espanya).

El 28 de juliol una poderosa flota aliada salpa de Lisboa i el 22 d'agost se situa davant de Barcelona.

El 9 d'octubre de 1705 el virrei Velasco es rendeix davant el setge que pateix la ciutat de Barcelona.

Setge aliat a Barcelona (AHCB, 1705).

El 7 de novembre de 1705 Carles III desembarca al port Barcelona per prendre possessió del tron espanyol.

Barcelona esdevé residència reial. Carles III es trasllada al Palau Reial prop de Santa Maria del Mar.

El 25 d'abril de 1708 Carles III es casa amb Elisabet Cristina de Brunsvic.

Palau reial de Barcelona desaparegut en un incendi el 1875 (AHCB, s. XIX).

Arribada de Carles III a Barcelona el 1705 (AHCB, s. XVIII).

Carles III celebra corts a Barcelona entre 1705 i 1706

A les corts convocades per Carles III s'aproven unes noves constitucions de les quals emanen donatius al rei, un d'ells s'assigna a Begues.

La guerra pressiona i cal recórrer a l'arrenglament de les corts filipistes de 1701-1702 per disposar dels diners necessaris per finançar l'exèrcit.

A la universitat de Begues li pertoquen 252 lliures que atén en dos pagaments. El primer de 80 lliures i el segon de 72 lliures.

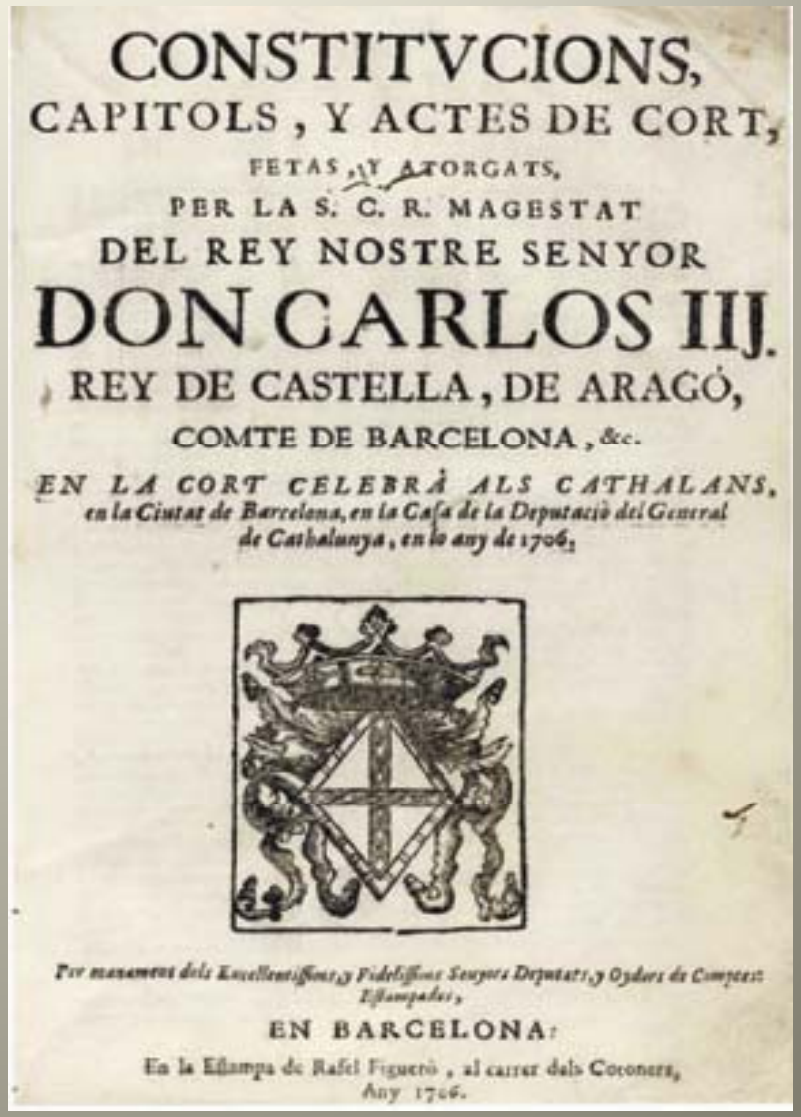
CONSTITVCIONS,
CAPITOLS, Y ACTES DE CORT,
FETAS, Y ATORGATS,
PER LA S. C. R. MAGESTAT
DEL REY NOSTRE SENYOR
DON CARLOS IIJ.
REY DE CASTELLA, DE ARAGÓ,
COMTE DE BARCELONA, &c.
EN LA CORT CELEBRÀ ALS CATHALANS,
en la Ciutat de Barcelona, en la Casa de la Deputació del General de Cathalunya, en lo any de 1706.
EN BARCELONA:
En la Estampa de Rafel Figueró, al carrer dels Coroners,
Any 1706.

Constitucions de Carles III atorgades el 1706 (WiC, 1706).

Entre el 3 d'abril i el 10 de maig de 1706 Felip V posa setge a Barcelona

La flota anglesa és crucial en el desenllaç dels combats, a favor de la causa austriacista (WiC, s. XIX).

Les tropes de Felip V segueixen el curs del Llobregat arriben a Barcelona. La gravetat de la situació força la mobilització de la Coronela i de sometents a la zona del Llobregat. Finalment amb l'ajut d'una flota anglesa es rebutja l'atac.

En endavant i fins 1713 la guerra es desenvolupa lluny de les comarques properes a Barcelona.

Les accions bèl·liques es traslladen lluny de Begues

(1706 – 1713)

Confiscació de terres i béns als partidaris de Felip V

El 26 de setembre de 1708 el castell de Conques on ha cercat refugi Francesc de Bourgnonville, baró d'Eramprunyà és ocupat per les tropes austriacistes. Uns mesos després el senyor de Begues s'uneix a la cort de Felip V.

Castell de Conques al Pallars Jussà (WiC, 2012).

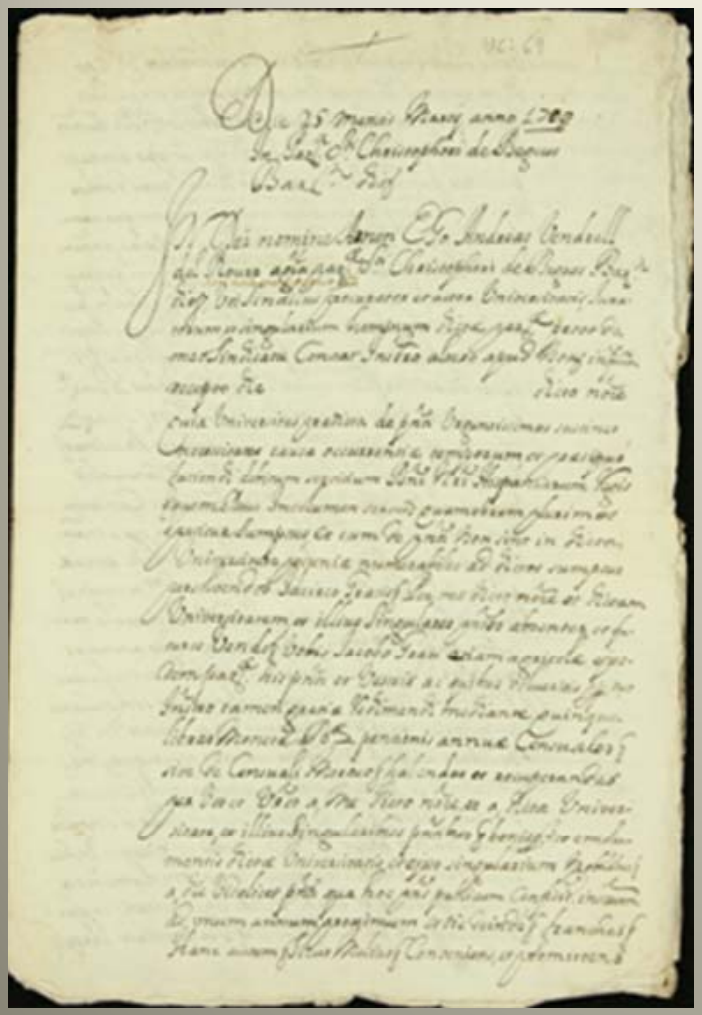

L'abril de 1709, la universitat de Begues crea un censal de 100 lliures per satisfer uns serveis no especificats al rei destinats a finançar la guerra. Jaume Grau del Coll, pagès de Begues, compra el censal.

Les autoritats austriacistes demanen un segon donatiu de 100 lliures al consell municipal de Begues (AHPB, 25.03. 1709).

Les primeres tensions i afectacions de la guerra arriben a Begues

La guerra és cada vegada més cruenta i la població, des de fa temps, coneix els abusos comesos per ambdós bàndols. La efervescència partidista es fa evident en la visita pastoral diocesana de l'11 de maig de 1709.

El visitador prohibeix als segadors entrar armes de foc i banderes al temple parroquial. D'aquesta manera intenta aturar la puixant crispació que es fa sentir entre els beguetans.

Església de Sant Cristòfol de Begues (CEB, 1920).

El 27 de setembre de 1711 Carles III, ocupa el tron imperial a Viena i deixa a la seva esposa, Elisabet Cristina en el càrrec de regent. Mentre tant la corona britànica renuncia a part dels seus compromisos

Carles III arriba a Venècia des de Barcelona per ser nomenat emperador Carles VI a Viena (AHCB, s. XVIII).

Begues fa una tercera aportació a les finances reials

A l'agost de 1712, poc després de la renúncia de Felip V a la corona francesa i del consegüent armistici franco-britànic, el govern austriacista demana al municipi de Begues una tercera aportació monetària per pagar la tropa, proveir de farratge els cavalls i adquirir bestiar de tir. Begues s'endeuta mitjançant un censal de 250 lliures que torna a comprar Jaume Grau del Coll.

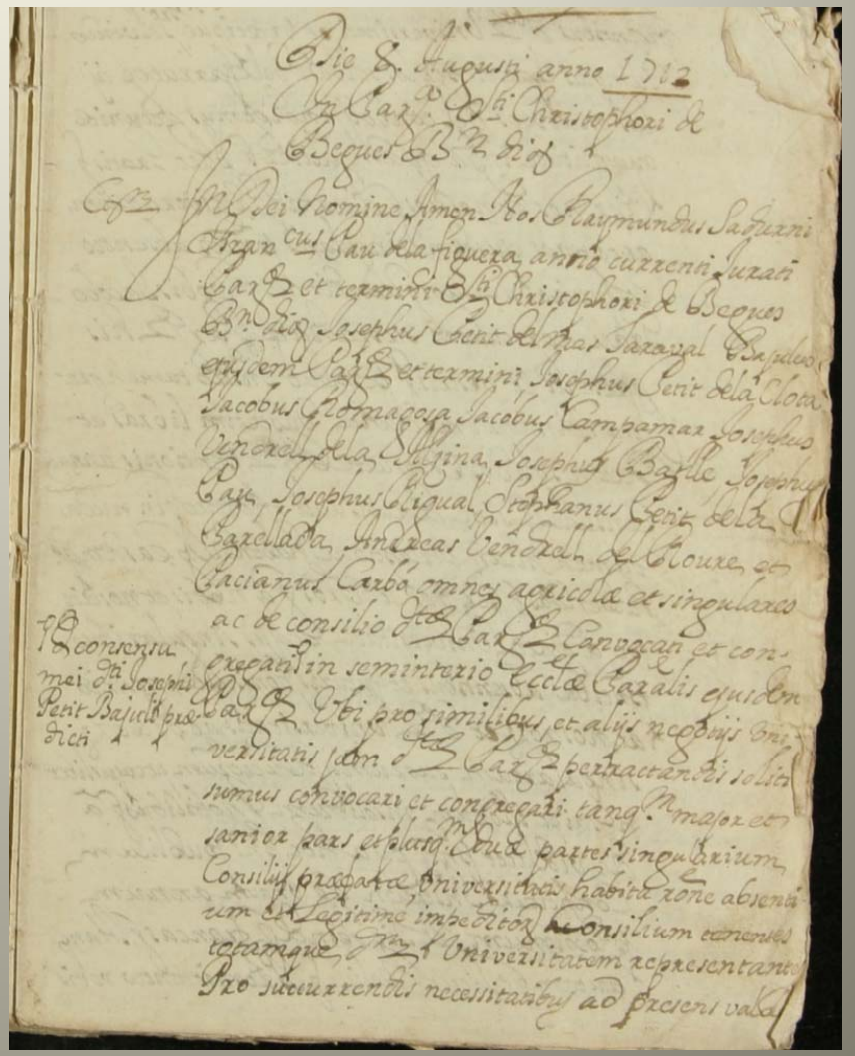

Sol·licitud del donatiu rebut a Begues (AHPB, 08.08.1712).

L'abandonament progressiu dels aliats a la causa catalana culmina amb els tractats d'Utrecht del 14 de març de 1713, ratificats a l'Hospitalet de Llobregat el 22 de juny (WiC, 1713)

TRATADO
DE PAZ,
AJUSTADO ENTRE LAS CORONAS
DE ESPAÑA,
Y DE INGLATERRA,
EN UTRECH.

Año 1713.

CON LICENCIA
DE LOS SEÑORES DEL CONSEJO DE ESTADO.

En Madrid, en la Imprenta Real. *Hallarâse en la Librería de Manuel Bot, junto al Hospital de los Italianos.*

TRACTATUS
PACIS & AMICITIÆ
INTER
Serenissimam ac Potentissimam Principem ANNAM, *Dei Gratiâ, Magnæ Britanniæ, Franciæ, & Hiberniæ, Reginam, Fidei Defensorem, &c. & Serenissimum ac Potentissimum Principem* PHILIPPUM V. *Dei Gratiâ, Hispaniarum Regem Catholicum, Conclusus* Trajecti ad Rhenum die ... *Mensis* Julii, *Anno* 1713.

TREATY
OF
PEACE and FRIENDSHIP
BETWEEN
The most Serene and most Potent Princess *ANNE*, by the Grace of God, Queen of *Great Britain*, *France*, and *Ireland*, Defender of the Faith, &c. and the most Serene and most Potent Prince *PHILIP* the Vth, the Catholick King of *Spain*, Concluded at *Utrecht* the ... Day of *July*, 1713.

By Her Majesties Special Command.

LONDON,
Printed by *John Baskett*, Printer to the Queens most Excellent Majesty, And by the Assigns of *Thomas Newcomb*, and *Henry Hills*, deceas'd. 1714.

La política del moment fa inevitable que el 9 de juliol es retirin els darrers 20.000 soldats aliats. Des de llavors Catalunya resta a mercè de les tropes filipistes i sense protecció militar (VMV, 2012)

Entre el 30 de juny i el 10 de juliol la Junta General de Braços, reunida a Barcelona, decideix continuar la guerra. Organitza la defensa de la ciutat i la zona de Catalunya que controla

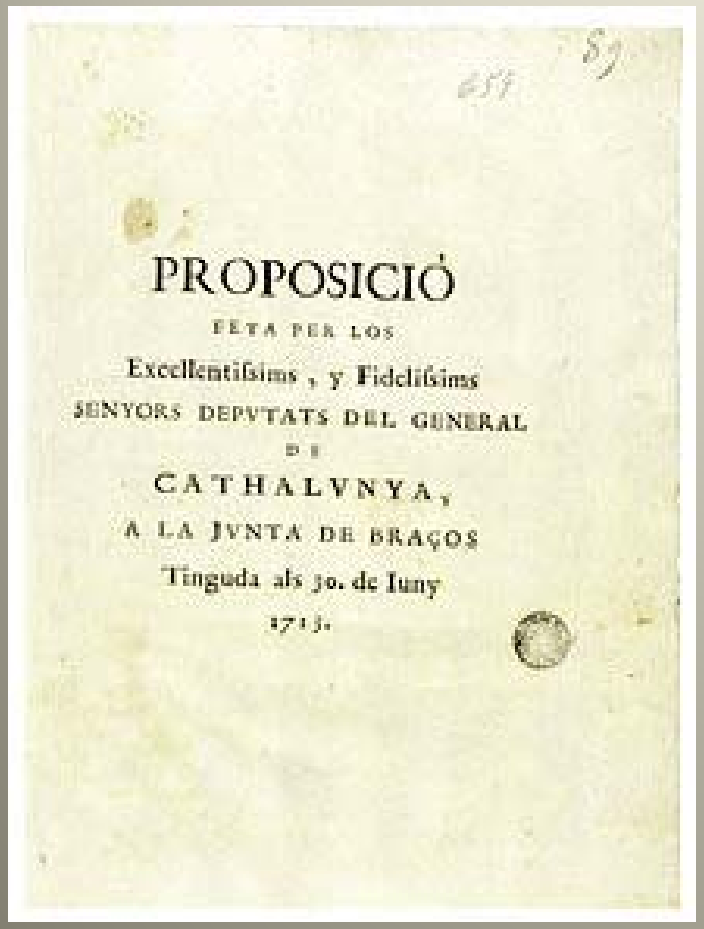

PROPOSICIÓ

FETA PER LOS

Excellentissims, y Fidelissims

SENYORS DEPVTATS DEL GENERAL

DE

CATHALVNYA,

A LA JVNTA DE BRAÇOS

Tinguda als 30. de Iuny

1713.

Proposició presentada pels diputats de la Generalitat de Catalunya el 30 de juny de 1713 davant la Junta General de Braços (WiC, 1713).

La Junta de Braços fa les funcions de cort general, però sense l'assistència del rei. Està formada pels braços eclesiàstic, aristocràtic i reial. En el Braç Reial hi poden assistir tots els municipis catalans de més de 100 habitants

Can Sadurní, residència de Ramon Sadurní (CEB, 2013).

Begues (170 habitants censats) és un dels 7 pobles del Baix Llobregat que envia representants al Braç Reial. Ramon Sadurní, síndic del consell municipal, participa en la reunió del 9 de juliol de 1713 que dóna suport a la proposta de resistir i lluitar per defensar les constitucions i el dret públic català.

En aquest escenari es radicalitzen les posicions i s'endevina el que serà l'estratègia catalana per a la defensa a ultrança de les institucions polítiques, institucionals, jurídiques, culturals i econòmiques del país

Els darrers partidaris borbònics fugen de Barcelona, entre ells Francesc de Copons, un dels barons proindivisos d'Eramprunyà. La qual cosa provoca el segrest dels seus béns, el 5 d'octubre de 1713, entre ells la meitat de la baronia d'Eramprunyà.

Castell d'Eramprunyà (CEB, 1930).

El setge de Barcelona del duc de Pòpuli. Revolta antifiscal i ofensiva de primavera

(25.07. 1713 – 07.07. 1714)

Barcelona prepara les defenses dins i fora la ciutat. El 25 de juliol de 1713, un formidable exèrcit borbònic comandat pel duc de Pòpuli encercla Barcelona i comença el bombardeig sobre la població

Les tropes borbòniques prenen posicions d'atac davant de Barcelona (AHCB, s. XVIII).

Exèrcit franco espanyol

- Forces del cordó: 39.000 homes
- Forces exteriors: 47.000 homes
- Total: 86.000 homes

Combatents catalans

- Forces reglades: 1.465 homes
- Fusellers voluntaris: 400 homes
- Coronela de Barcelona: 3.900 homes
- Exèrcit exterior: 4.100 homes
- Total: 9.865 homes

Entre el 6 i 16 d'agost de 1713 es produeixen els primers combats a Gavà Viladecans i Sant Climent, l'Hospitalet, Cornellà, Martorell i Molins de Rei

Begues resta a mercè de les urgències de proveïment dels combatents catalans i de les dures represàlies militars i fiscals del bàndol borbònic.

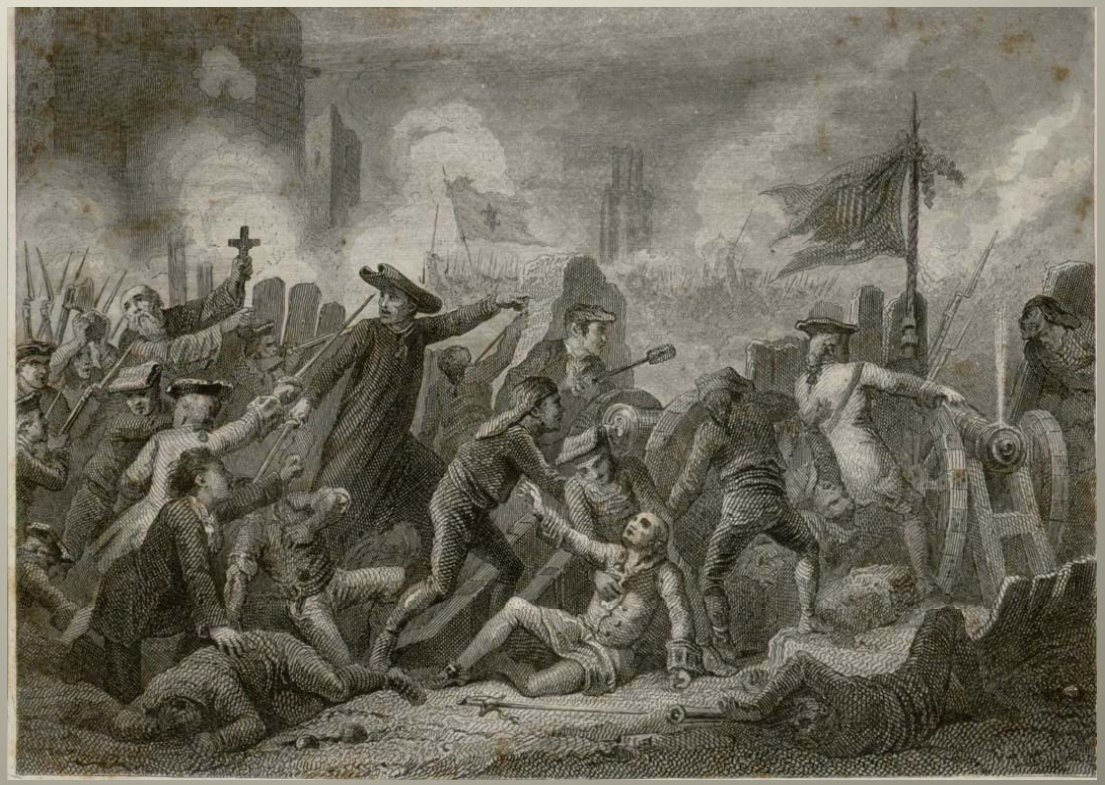

Recreació de combats a Barcelona durant el setge de 1713-1714 (AHCB, s. XIX).

A finals de la tardor de 1713, les autoritats borbòniques exigeixen aportacions monetàries periòdiques per finançar la guerra

Els beguetans aporten un total de 1.137 lliures (quinzenades) al consell de guerra de Felip V en concepte de danys de guerra i manteniment de la tropa.

Fins 1715 la universitat de Begues es reuneix periòdicament en consell general per gestionar l'endeutament mitjançant la creació i venda de censals a tercers.

Tropes filipistes ocupen el territori (AHCB, s. XVIII).

Des de 1749 el municipi de Begues deu 1.150 lliures de les 2.656 lliures de pensions de censals destinades a pagar les quinzenades i els donatius exigits des de novembre de 1713

L' emissió de deute el compren alguns caps de casa locals, persones d'altres poblacions i institucions religioses de Barcelona i Vilafranca del Penedès.

L'any 1752 un dels creditors, interposa un plet contra el municipi per l'impagament de pensions. La qual cosa provoca la revisió i retorn de les quotes endarrerides en dos terminis, entre els anys 1764 i 1772 (AHPB, 1772).

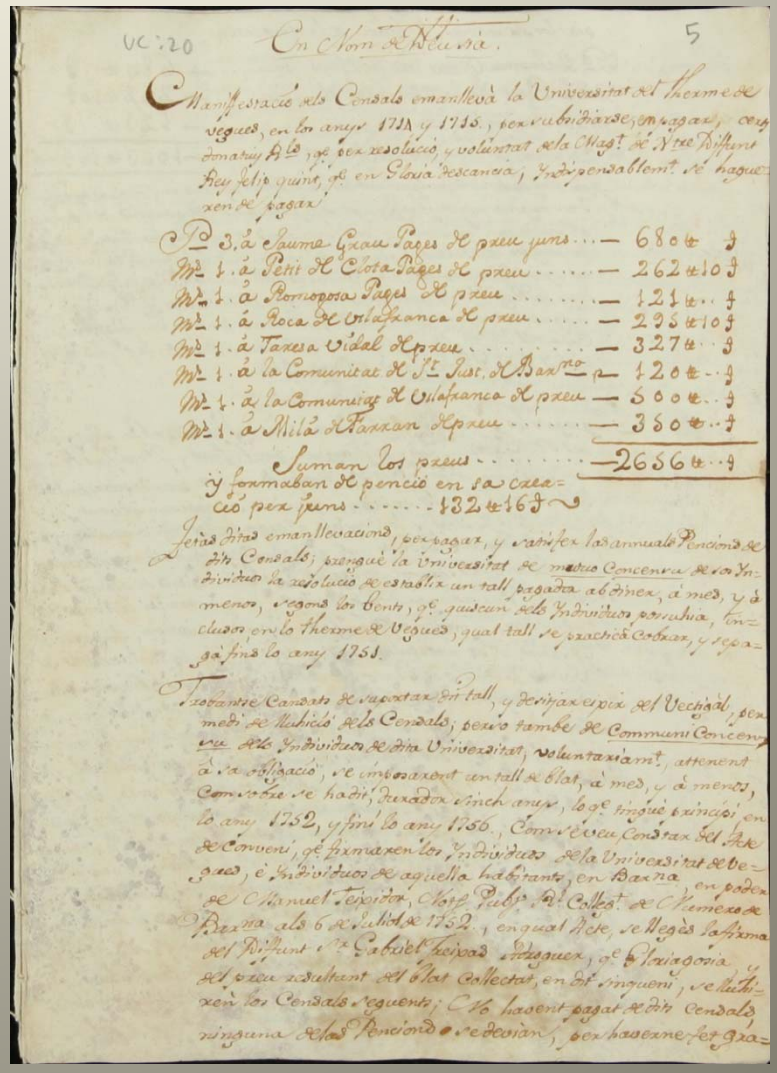

Censals deguts per la universitat de Begues, el 6 de juliol de 1752, en concepte de les pensions acumulades del període 1713-1749

A	B	C	D	E
Titulars de censal	**Successors**	**Preu censal**	**Pensions de censal de 1714**	**Pensions de censal de 1752**
Jaume Grau del Coll		680 lliures	34 lliures	20 lliures, 8 sous
Josep Petit de la Clota		262 lliures, 10 sous	13 lliures, 2 sous, 6 diners	7 lliures, 17 sous, 6 diners
Andreu Vendrell del Roure	Josep Milà, pagès de Ferran	300 lliures	15 lliures	9 lliures
Jaume Romagosa		121 lliures	6 lliures, 1 sou	3 lliures, 12 sous, 7 diners
Teresa Vidal	Andreu Vidal, forner de Barcelona	327 lliures	16 lliures, 7 sous	9 lliures, 16 sous, 9 diners
Comunitat de Preveres dels Sant Just i Pastor de Barcelona		120 lliures	6 lliures	3 lliures
Josep Olivella, veí d'Olesa de Bonesvalls	Joan Antoni Roca, veí de Vilafranca	295 lliures, 10 sous	14 lliures, 15 sous, 7 diners	8 lliures, 17 sous
Comunitat de Preveres de Vilafranca del Penedès	Joan Antoni Roca, veí de Vilafranca	500 lliures	25 lliures	15 lliures
Total		2.605 lliures, 20 sous	134 lliures, 25 sous, 12 diners	74 lliures, 70 sous, 22 diner

De gener a maig de 1714 els catalans es revolten davant les dures imposicions fiscals del duc de Pòpuli exigides i cobrades per l'exèrcit

El brigadier Diego González rep l'encàrrec de reprimir la revolta a la zona del Penedès.

Des de Barcelona surten reforços per atiar la revolta que s'extén per diverses comarques i per els pobles del Garraf i l'Ordal. La revolta es manté activa fins la primavera de 1714.

Moviments de tropes amb Barcelona al fons de la imatge (AHCB, s. XVIII).

Entre l'abril i el maig de 1714 el capità Francesc Armiges aconsegueix reclutar 600 homes dels pobles d'Eramprunyà, amb l'objectiu d'afeblir el setge de Barcelona. Des de Barcelona divisen senyals de fum a les muntanyes de Begues que anuncien l'arribada de provisions per mar

El 14 de maig uns voluntaris catalans procedents de Corbera segresten el batlle de Begues, Josep Petit de mas Trabal per exigir un rescat de 4 dobles d'or, probablement formaven part dels efectius catalans que combatien a les muntanyes de Garraf i Ordal. Jaume Romagosa paga el rescat.

Mas Trabal a Begues, residència de Josep Petit (CEB, 1920).

El 19 de maig, després de convocar consell de guerra per alliberar Barcelona, el marquès del Poal informa als consellers barcelonins dels combats en diferents poblacions del Bages, Penedès, Tarragona i Baix Llobregat

La guarnició filipista de Martorell ataca les tropes catalanes a Esparreguera. Des d'Olesa de Montserrat el marquès del Poal travessa el Llobregat i fa fugir els filipistes fins que reben suport dels destacaments dels marquesos de Thuy i Montemar.

Les tropes catalanes es repleguen a Monistrol de Montserrrat. Mentre tant, els filipistes cremen la casa del batlle d'Esparreguera per haver ajudat les tropes catalanes, després cerquen refugi a Martorell.

Recreació dels combats de la guerra de successió (AHCB, s. XIX).

Les tropes catalanes lluiten a les muntanyes de Begues

Segons la Gazette de París de 19 de maig de 1714, 300 miquelets es fan forts en una muntanya de difícil accés, no gaire lluny de Begues. Segons la publicació francesa els regiments Córdova, Astúries i Castella causen moltes baixes als catalans.

Castell d'Eramprunyà, probable lloc del combat (CEB, 1930).

Poc després que Jaume Romagosa fes fectiu el rescat del batlle de Begues, el marquès del Poal, desde Vilanova, informa als consellers Barcelona de la imperiosa necessitat de munició i diners per mantenir la posició a Sitges, que finalment abandona. L'1 de juny s'esmuny per Olivella, Olesa de Bonesvalls, Sant Sádurní d'Anoia...

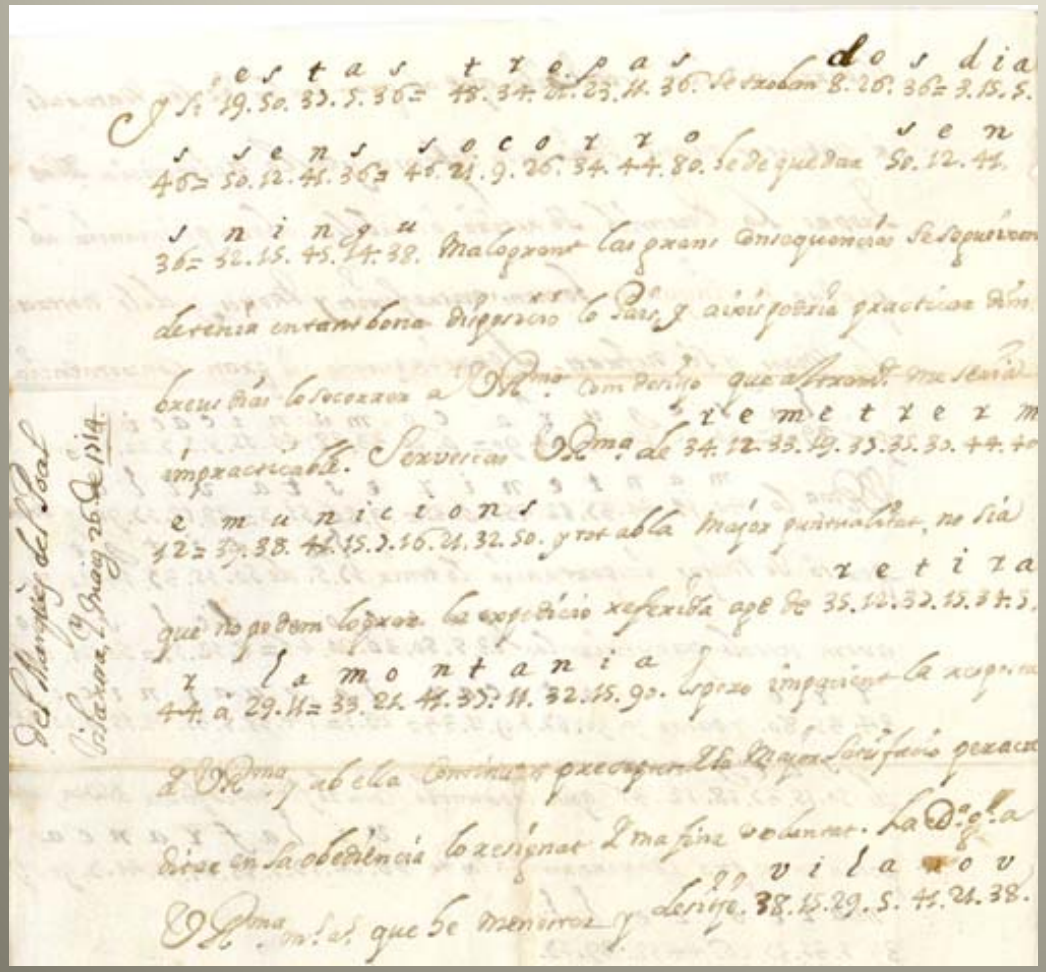

Fragment de la carta xifrada escrita pel marquès del Poal als consellers de Barcelona des de Vilanova (AHCB, 26.05.1714).

El setge del duc de Berwick. Els darrers mesos de guerra

07.07.1714 - 11.09.1714

A mitjan juliol de 1714 el duc de Berwick substitueix al duc de Pòpuli al front de l'exèrcit de les dues corones que combat a Barcelona i al territori català

Bombardeig sobre les muralles de llevant de Barcelona (AHCB, s. XVIII).

Amb el nou comandament pren força l'hostigament als assetjats, el reforç del cordó d'aïllament i l'afebliment biològic dels barcelonins

El mes d'agost de 1714 els catalans mantenen les posicions estratègiques a les muntanyes de l'Ordal i el Vallès

El sis d'agost Francesc Matalonga, oficial de guàrdia al castell de Montjuïc, observa senyals de fum a Sant Vicenç dels Horts i la Palma, al nord a Sant Julià d'Altura i dos més a la zona de Sant Llorenç de Munt, que han de servir d'avís als consellers per rebre ajut.

Des de l'antiguitat els senyals de fum s'utilizen per comunicar missatges, de vegades complexos (WiC, 2014).

El 24 d'agost, des de Mura, el marquès del Poal comunica als consellers els resultats del segon consell de guerra

Pren l'opció d'entrar a la ciutat amb 1.000 homes de reforç comandats per Ermengol Amill i ordena als coronels Francesc Busquets, Pere Brichfeus i Joan Francesc Ferrer que executin l'acció (AHCB, s. XIX)

El 26 d'agost, Pere Brichfeus, des de Corbera, comunica als consellers el fracàs de l'operació i la intenció d'embarcar un contingent d'homes des de Castelldefels

1.000 homes surten de Vacarisses el dia 25 al migdia, per poder entrar de nit a Barcelona. Però són descoberts per un grup de fusellers filipistes quan es disposen a creuar el Llobregat a l'alçada d'El Papiol. Tot seguit fugen a la muntanya en direcció a Corbera.

Comunica als consellers que el marquès del Poal, proposa embarcar alguns soldats i queviures a Castelldefels per conduir-los a Barcelona.

Itinerari de les tropes de Brichfeus des de Vacarisses a El Papiol seguint el Llobregat (WiC, s. XVIII).

El 29 d'agost de 1714, en un lloc indeterminat de la costa del Garraf, prop de Castelldefels, una tempesta frustra l'embarcament de 2.400 kg de blat destinats a Barcelona que havia de portar a terme el tinent coronel Jeroni Calveria

Vaixells i barques com aquests van ser usats el darrer tram de guerra per abastir de queviures i municions a Barcelona. El coneixement dels corrents marítims i la maniobrabilitat d'aquestes embarcacions van permetre als pilots catalans trencar el setge marítim més d'una vegada (Fragment d'un gravat del por de Barcelona, AHCB, s. XVIII).

El capità Josep Badia, cap del magatzem de queviures, anuncia la imminent arribada de 2.000 enemics, procedents de Castelldefels. Per la qual cosa dispersa els combatents. El tinent coronel Jeroni Calveria i altres tres oficials fugen per les muntanyes de Garraf

Soldats filipistes en posició de combat (AHCB, s. XVIII).

El tinent coronel Jeroni Calveria arriba a Begues i presencia el saqueig i la crema d'algunes cases del poble per part d'un destacament filipista que cercava municions. En no trobar-les els mateixos filipistes es dirigeixen a Gavà

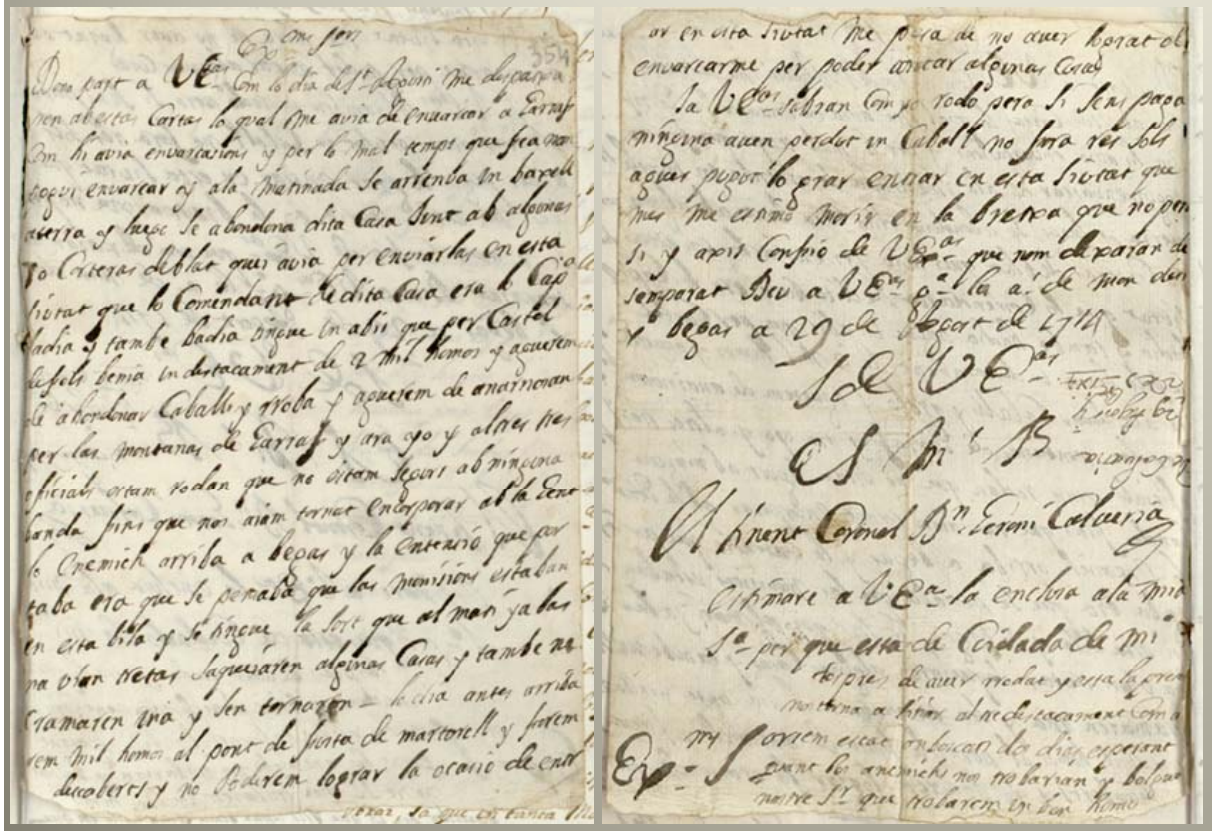

Lo enemich arriba a Begas y la entensió que portaba era que se pensaba que las monisions estaban en esta vila, y se tingué la sort que al matí ya las na vian tretas, saquiaren algunas casas y també ne cramaren una y se'n tornaren (AHCB, 29.08.1714).

Carta de Jeroni de Calveria als consellers (AHCB, 29.08.1714).

L'intent de socórrer Barcelona, on van participar beguetans, havia fracassat. Una carta del 8 de setembre escrita pel marquès del Poal als consellers explicita la voluntat de seguir lluitant malgrat els greus inconvenients: manca d'homes, execucions indiscriminades, escassetat de municions i aliments i els reforços que rep l'enemic

El marquès del Poal descriu els combats dels combatents catalans al Bruc, Manresa, Ripoll... i els moviments de tropes que porta a terme per distreure l'enemic. Promet donar ajut a Barcelona quan li sigui possible.

El castell de Cardona és l'únic lloc, fora de Barcelona, sota control del bàndol català. Es va rendir el 18 de setembre de 1714 (WiC).

L'11 de setembre de 1714 el duc de Berwick inicia l'assalt final sobre Barcelona. Les autoritats catalanes signen una capitulació que evita el saqueig. Un dels consellers que rendeix la ciutat és Josep Llaurador, administrador de la baronia d'Eramprunyà i propietari d'una finca a Begues

35.000 soldats filipistes ataquen Barcelona defensada per 5.000 combatents (AHCB, s. XVIII).

Derrota, dissolució, imposició, resistència (1714 – 1719)

L'endemà de la rendició: subjecció i repressió

El 16 de setembre pren possessió la *Junta Suprema de Justicia y de Gobierno del Principado de Cataluña*.

A Barcelona una junta d'administradors es fa càrrec del govern de la ciutat governada amb una base legal interina fins el decret de Nova Planta.

Les jurisdiccions baronials segueixen vigents a tot Catalunya. Solament s'expropien els béns i els drets dels barons de filiació austriacista. Els barons d'Eramprunyà, adscrits al bàndol filipista, recuperen les propietats segrestades per el bàndol perdedor.

Finalitzats els combats, es produeix l'exili, presó i/o execució dels austriacistes més destacats. L'exèrcit borbònic s'erigeix en amo i senyor de la població que resta a les seves ordres en espera d'una nova ordenació jurídica.

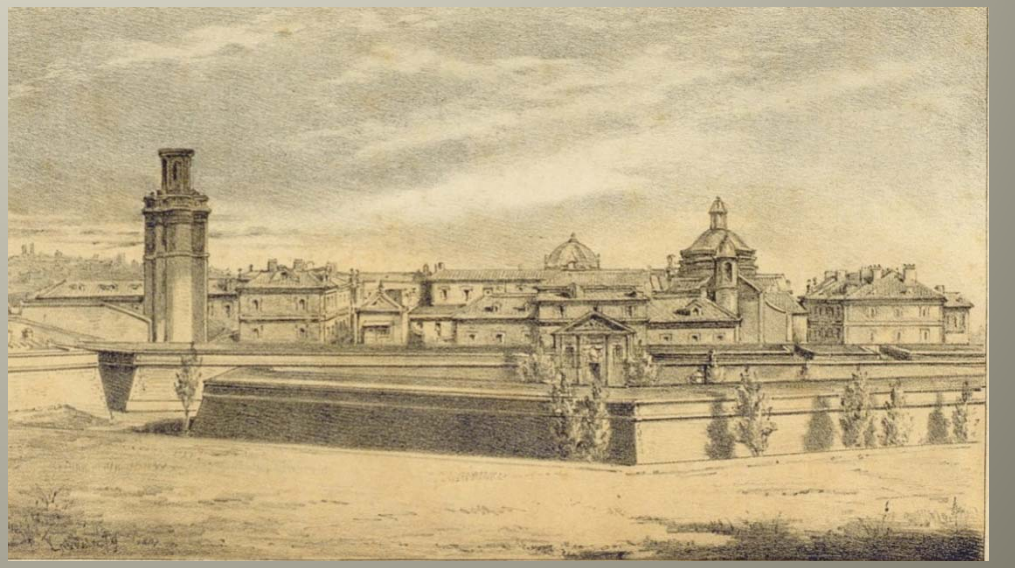

Ciutadella de Barcelona construïda a partir de l'1 de març de 1716 (AHCB, s.XIX).

L'11 d'octubre de 1714, l'intendent José Patiño ordena al batlle i jurats de Begues, el proveïment de llenya i la fabricació de 4.000 quintals de guix, per reconstruir els edificis afectats per els estralls de la guerra

Els jurats de Begues declaren a les autoritats que la misèria, els allotjaments i la por havien provocat la fugida de moltes persones.

A Josep Llaurador, administrador de la baronia d'Eramprunyà, li confisquen una finca a Begues. Era un dels consellers de Barcelona que el setembre de 1714 va rendir la ciutat a Felip V.

Retrat de l'intendent José Patiño (WiC, s. XVIII).

El 16 de gener de 1716, Felip V signa el decret de Nova Planta que extingeix les institucions de govern nacionals i municipals de Catalunya i la resta de dret públic català

Els municipis reben les disposicions que els afecten el 6 de juliol de 1717: *Reglamento para el Govierno Político y Económico de los Pueblos*.

El consell municipal de Begues atén les disposicions governatives del corregidor, les providències dels fiscals de la Reial Audiència i els manaments dels oficials de la Intendència General.

NUEVA PLANTA
DE LA
REAL AUDIENCIA
DEL
PRINCIPADO
DE
CATALUÑA,
ESTABLECIDA
POR SU MAGESTAD,
CON DECRETO DE DIEZ Y SEIS
de Enero de mil setecientos y diez y seis.

Decret de Nova Planta de Catalunya (AHCB, 1716).

L'organització municipal de Begues garanteix l'obediència a la nova legalitat borbònica mitjançant el control d'armes, vigilància de camins, identificació d'insurrectes, cobrament d'impostos, compliment de les disposicions del corregidor i assistències de tot tipus a l'exèrcit d'ocupació

Els jurats de Begues deixen de ser elegits per l'assemblea dels caps de casa. En endavant, els barons d'Eramprunyà, proposen a la Reial Audiència tres candidats anuals per ocupar les places de regidor de Begues i un per exercir de batlle senyorial. Les reunions del consell municipal se segueixen celebrant al cementiri i a la rectoria de Begues.

Cementiri de Begues (CEB, 1930).

Les imposicions fiscals borbòniques a Begues

Un dels principals objectius de Felip V és la formació d'una nova fiscalitat adreçada a Catalunya, en gran part orientada a mantenir el descomunal exèrcit desplegat sobre el territori català

Impost del Reial Cadastre

Comprèn tres conceptes: reial, industrial i personal. Es fa efectiu a partir de 1716 fins 1845.

L'organització municipal recapta les quantitats assignades del cadastre i les lliura a la Intendència General.

L'impost afecta la major part de la població amb l'exempció de nobles i eclesiàtics.

En un memorial de descàrrec, els regidors de Begues asseguren que per un error comptable, produït en el període 1716-1721, havien ingressat al Reial Cadastre 12.885 rals d'artit de més.

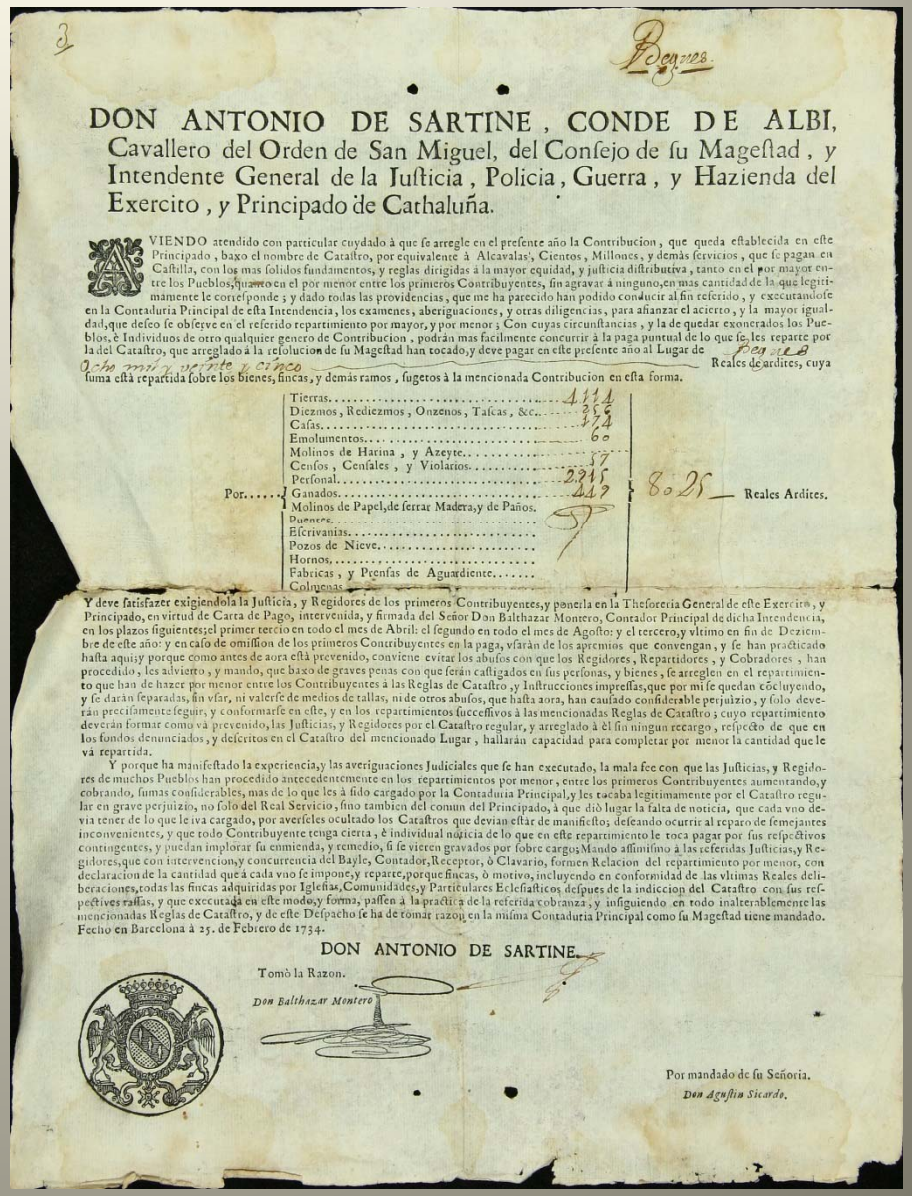

Imprès de l'impost del cadastre de Begues (AHPB, 1732).

A Begues es conserva la documentació del Reial Cadastre des de 1717 fins 1838. La primera notícia del nou impost és un cens utilitzat per constituir les llistes del cadastre personal i industrial des de 1716

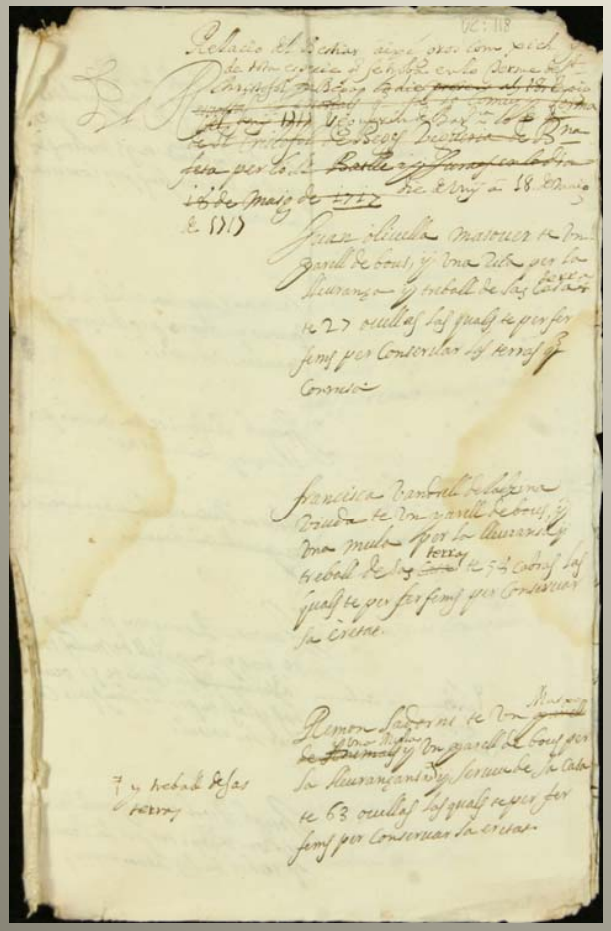

Primera relació del cadastre de Begues (AHPB, 18.05.1717).

En un document previ a la formació del cadastre, Pau Mercer i Josep Figueres, jurats de Begues, testifiquen haver localitzat 42 homes de més de 14 anys. Admeten, que altres fonts quantifiquen en 88 els homes aptes per treballar, la diferència la justifiquen per la carestia generalitzada.

Cadastre de Mas Trabal de 1735			
Petit de Mas Trabal (Cadastre Reial)	8 lliures,	10 sous,	
Ramon Petit (personal)	1 lliura	10 sous	
Josep Petit (personal)	1 lliura	10 sous	
Ramon Petit (personal)	1 lliura	16 sous	8 diners
Miquel Petit (personal)	1 lliura	16 sous	8 diners
Baldiri Petit (personal)	1 lliura	16 sous	8 diners
Antoni Petit (personal)	1 lliura	16 sous	8 diners
Francesc Montaner (personal)		19 sous	
Josep Salines (personal)		18 sous	6 diners
70 ovelles (industrial)	1 lliura	3 sous	4 diners
90 cabres (industrial)	1 lliura	3 sous	4 diners
3 juments (industrial)		3 sous	4 diners
5 bous (industrial)		5 sous	
3 mesos de fusellers		5 sous	6 diners

El 15 d'agost de 1717 Josep Fornaguera, subdelegat d'intendència dels pobles del Llobregat es dirigeix a les autoritats beguetanes per reclamar un rebut impagat del cadastre

Eix terme experimentarà lo vigor de presons en las persones de vostres excelències y altres execussions per los ministres que estan destinats, y discresions per medi de diferents partidas que se destinaran de tropas del real exèrcit per a ocupar los poblats omissos, menjant y bevent a gastos de sos naturals

Fragment d'un gravat amb soldats borbònics atemorint la població (AHCB, s. XVIII).

Impost de la palla

Concebut per mantenir els cossos de cavalleria de l'exèrcit. Des de 1718 fins 1768, els transports de palla i farratge de Begues abasteixen els magatzems militars de Sant Boi i Martorell, les guarnicions de les Drassanes i el Portal de l'Àngel de Barcelona

Des de 1732 la caserna de cavalleria de Martorell és un dels destins de la palla i farratge que es transporta des de Begues (JC, 1940-1950).

Impost de la sal

Grava el comerç i el consum obligatori d'aquest producte que monopolitza l'Estat. A Begues s'exigeix des de 1717 fins 1818

Francesc de Castellví descriu així el nou impost: *29 de octubre de 1715, se prohíbe la venta de sal que hasta aquel día en Cataluña no tenía impuesto ni derecho, y era a cada uno libre de comprar y vender a su arbitrio…*

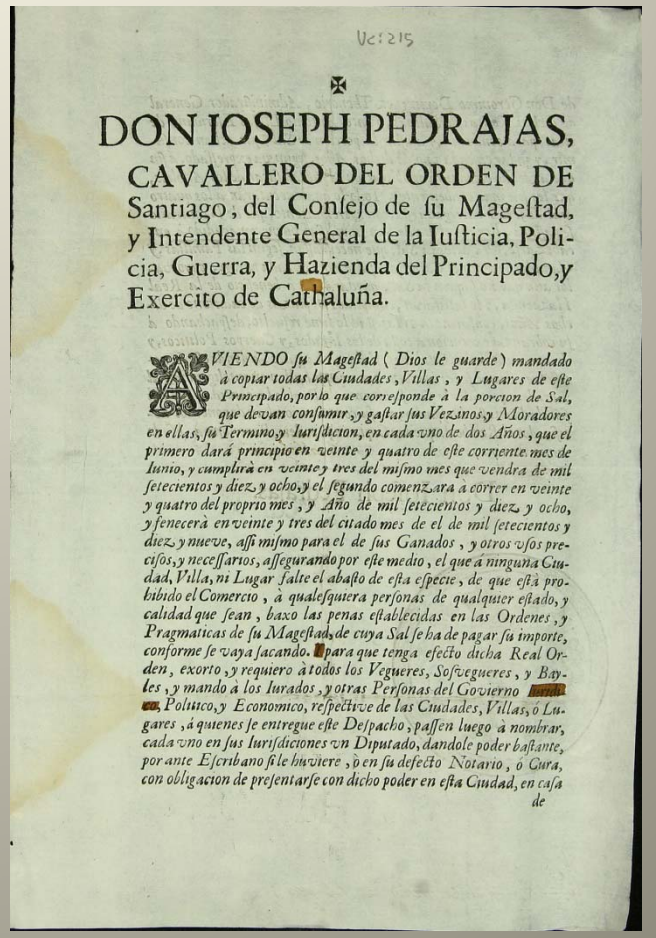

Uc:215

DON IOSEPH PEDRAJAS,
CAVALLERO DEL ORDEN DE Santiago, del Conſejo de ſu Mageſtad, y Intendente General de la Iuſticia, Policia, Guerra, y Hazienda del Principado, y Exercito de Cathaluña.

VIENDO ſu Mageſtad (Dios le guarde) mandado à copiar todas las Ciudades, Villas, y Lugares de eſte Principado, por lo que corresponde à la porcion de Sal, que devian conſumir, y gaſtar ſus Vezinos, y Moradores en ellas, ſu Termino, y Iuriſdicion, en cada vno de dos Años, que el primero dará principio en veinte y quatro de eſte corriente mes de Iunio, y cumplirà en veinte y tres del miſmo mes que vendrà de mil ſetecientos y diez y ocho, y el ſegundo comenzara a correr en veinte y quatro del proprio mes, y Año de mil ſetecientos y diez y ocho, y fenecerà en veinte y tres del citado mes de el de mil ſetecientos y diez y nueve, aſſi miſmo para el de ſus Ganados, y otros vſos preciſos, y neceſſarios, aſſegurando por eſte medio, el que à ninguna Ciudad, Villa, ni Lugar falte el abaſto de eſta eſpecie, de que eſtà prohibido el Comercio, à qualeſquiera perſonas de qualquier eſtado, y calidad que ſean, baxo las penas eſtablecidas en las Ordenes, y Pragmaticas de ſu Mageſtad, de cuya Sal ſe ha de pagar ſu importe, conforme ſe vaya ſacando. Para que tenga efecto dicha Real Orden, exorto, y requiero à todos los Vegueres, Sotvegueres, y Bayles, y mando à los Iurados, y otras Perſonas del Govierno Militar, Politico, y Economico, reſpectivo de las Ciudades, Villas, ó Lugares, á quienes ſe entregue eſte Deſpacho, paſſen luego à nombrar, cada vno en ſus Iuriſdiciones vn Diputado, dandole poder baſtante, por ante Eſcribano ſi le huviere, ò en ſu defecto Notario, ó Cura, con obligacion de preſentarſe con dicho poder en eſta Ciudad, en caſa de

L'intendent Josep Pedrajas, comunica al batlle i jurats de Begues, la prohibició de comerciar amb sal i l'obligació de pagar un impost per aquest concepte (AHCB, UC 215, 16.06.1717).

La nova organització fiscal suposa la introducció d'altres exaccions: paper segellat, pagament de fusellers per a la seguretat veïnal i vigilància de camins, servei de correu oficial o *veredero*

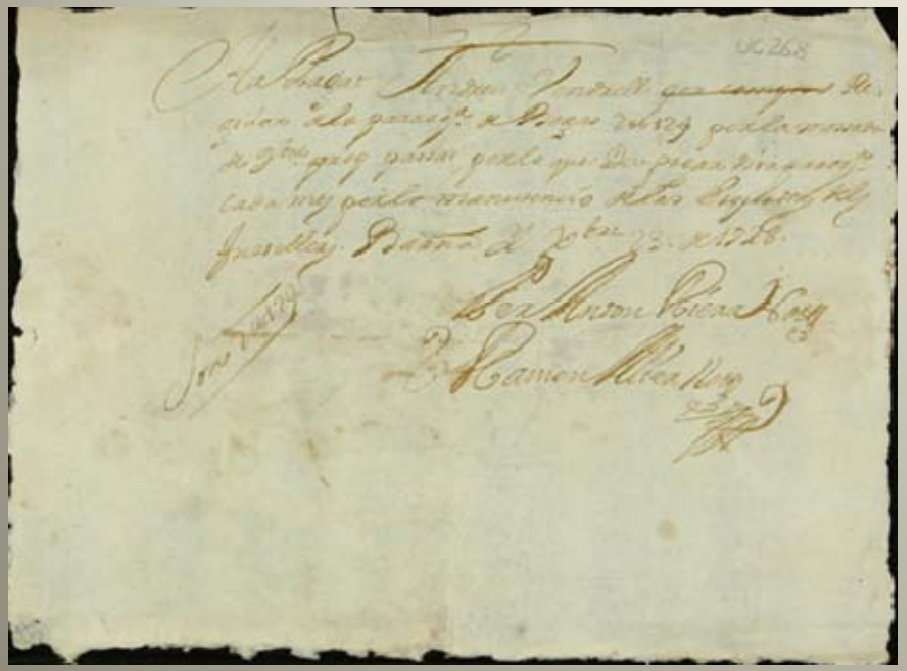

Rebut en concepte de manutenció d'un fuseller de l'esquadra del batlle de Valls (AHPB, UC 268, 1728).

No s'eliminen, però, els talls extraordinaris municipals deguts a despeses corrents o problemes inesperats, ni les butlles de la santa creuada, o els tradicionals censos prestats als barons d'Eramprunyà que delmen oportunament les arques municipals i el patrimoni personal dels beguetans.

Els obligatoris serveis personals dels beguetans

(1714 – 1745)

El servei i el manteniment de l'exèrcit a tot Catalunya (20.000 efectius de mitjana durant tot el segle XVIII) es converteix en quotidià pels beguetans fins 1745: subministrament de queviures, fabricació de material militar, allotjament de tropa, prestació de serveis personals, cessió de carros i homes per transport de material i oficials (AHCB, s. XVIII)

Josep Fornaguera, subdelegat d'intendència a Begues, Sant Climent i Sant Boi, mana al batlle i regidors de Begues, la fabricació de 1.100 mànecs d'alzina o roure com els que es fan per les aixades i càvecs, per el servei d'artilleria (AHPB, UC 309, 10.07.1717).

Degut a la marxa de la Guàrdia Valona, el batlle i els regidors de Begues reben ordres de proporcionar 10 carros per transportar l'equipatge dels oficials a Barcelona (AHPB, UC 313, 13.06.1718).

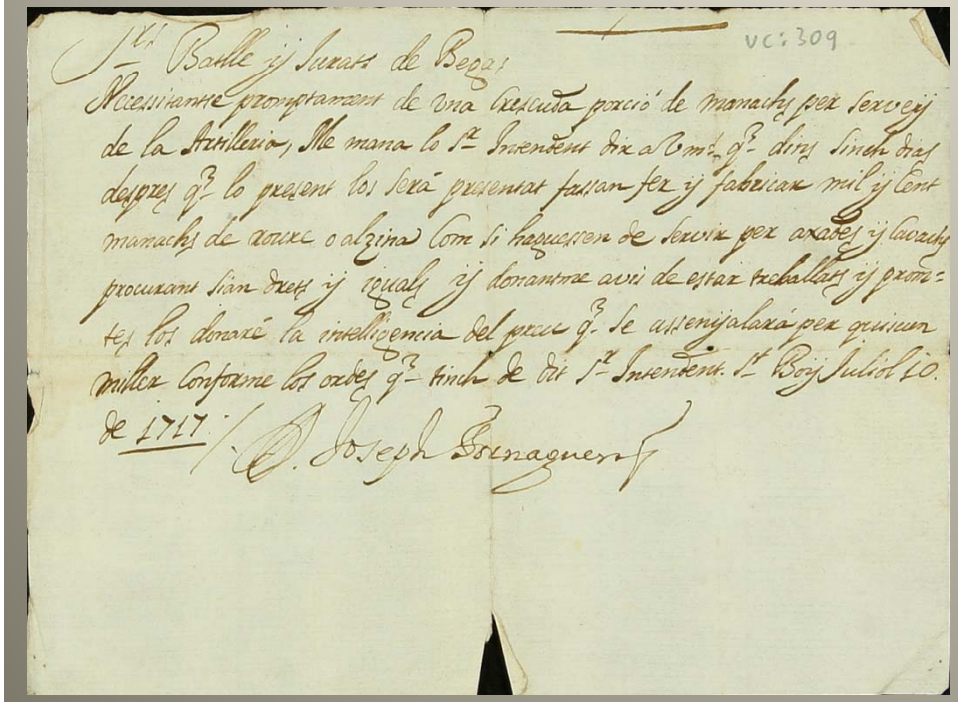
UC: 309

Sres Batlle y Jurats de Begas

Necessitantse promptament de una crescuda porció de manachs per serveij de la Artilleria, Me mana lo Sr Intendent dir a Vms q. dins sinch dias despres q. lo present los será presentat fassan fer y fabricar mil y cent manachs de roure o alzina com si haguessen de servir per axades y cavachs procurant sian drets y iguals y donantme avis de estar treballats y promtes los donaré la intelligencia del preu q. se assenyalará per quiscun miller conforme los ordes q. tinch de dit Sr Intendent. St Boy Juliol 10. de 1717.

D. Joseph Fornaguera

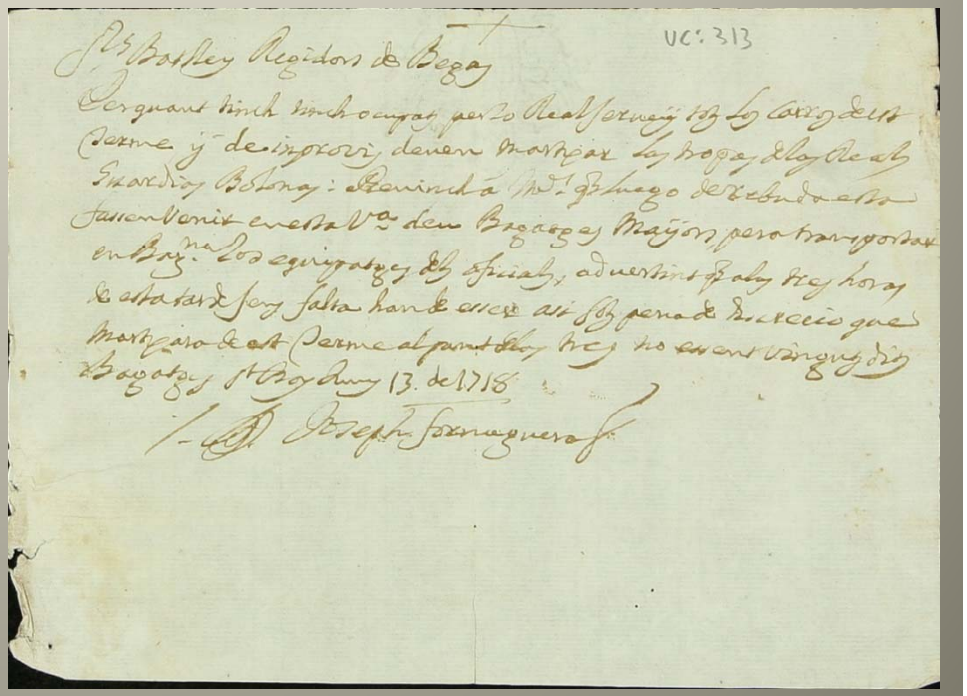
UC: 313

Sres Batlle y Regidors de Begas

Per quant tinch tinch ocupats per lo Real serveij tots los carros de est terme y de improvis deven martxar las tropas de las Reals Guardias Bolonas: Previnch a Vms q. luego de rebuda esta fassen venir en esta Va deu Bagatges Mayors pera transportar en Bagna los equipatges dels oficials, advertint q. als tres horas de esta tarde sens falta han de esser ass sots pena de discrecio que martxara de est terme al punt de las tres no essent vingut dits Bagatges St Boy Juny 13. de 1718

D. Joseph Fornaguera

Josep Fornaguera, subdelegat d'intendència, ordena al batlle i regidors de Begues que paguin les despeses ocasionades per serrar i fabricar 400 cintes per a la guarnició de Barcelona (AHPB, UC312, 08.06.1718).

Josep Fornaguera ordena al batlle i regidors de Begues que enviïn a casa seva tres bagatges (carros) per carregar mercaderia a on se'ls ordeni. Amenaça amb sancions en cas d'omissió (AHPB, UC 318, 10.03.1719).

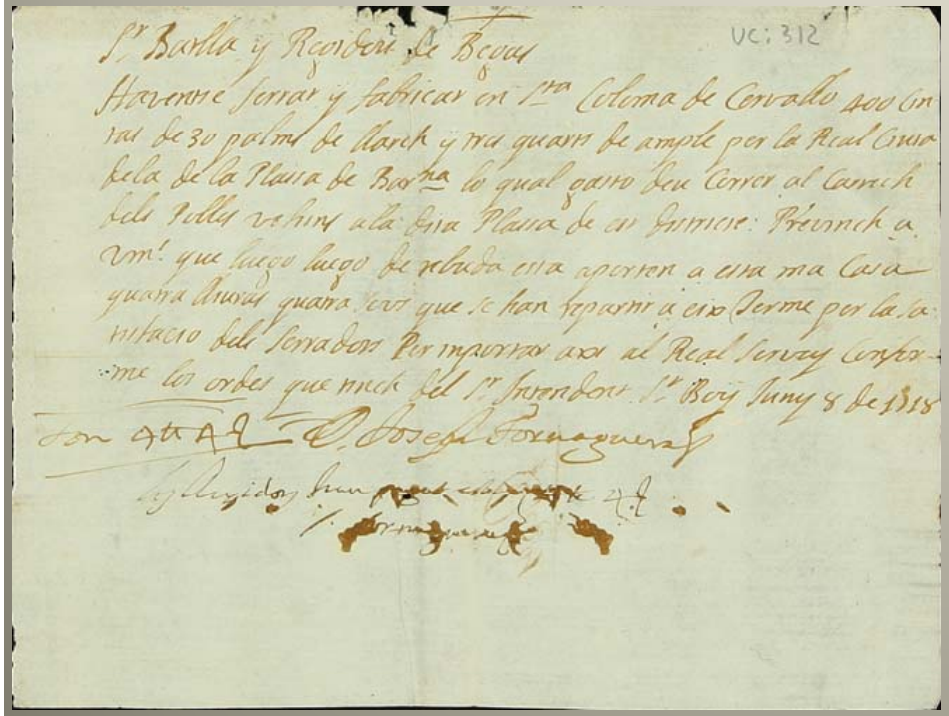

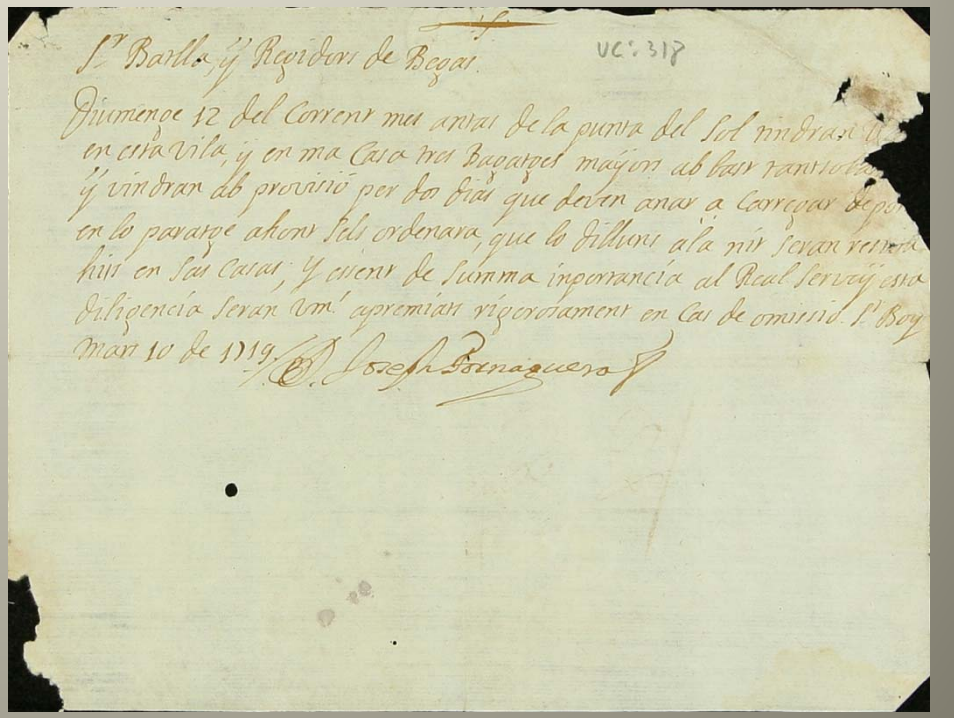

Guerra de la Quàdruple Aliança. Els carrasclets a Begues

1719 - 1720

Guerra de la Quàdruple Aliança (1718 – 1720)

Quatre anys després de la caiguda de Barcelona l'11 de setembre de 1714, sorgeix un nou conflicte europeu

La política territorial revisionista del tractat d'Utrech que posa en pràctica Felip V és en l'origen del conflicte.

La intenció borbònica d'erigir-se en la casa reial dominant a Europa esperona Felip V a recuperar Sícilia i Sardenya, antics territoris de la Corona d'Aragó, cedits en el tractat d'Utrecht al duc de Saboia.

França, antiga aliada d'Espanya esdevé ara el seu enemic junt amb el Sacre Imperi, Gran Bretanya i les Províncies Unides dels Països Baixos.

Batalla del cap de Passaro (WiC, 11.08.1718).

Begues zona de guerrillers. La lluita continua

La guerrilla, no desapareguda totalment des de la fi de la guerra de Successió, reempren l'activitat esperonada per la pretesa tornada de Carles III, la recuperació de les institucions d'autogovern i l'abolició del cadastre.

Una vegada més les muntanyes que envolten Begues serveixen d'amagatall a les partides de voluntaris.

A Catalunya el conflicte es desenvolupa entre 1719 i 1720. L'activitat de la guerrillera continua uns quants anys en zones de muntanya com Begues.

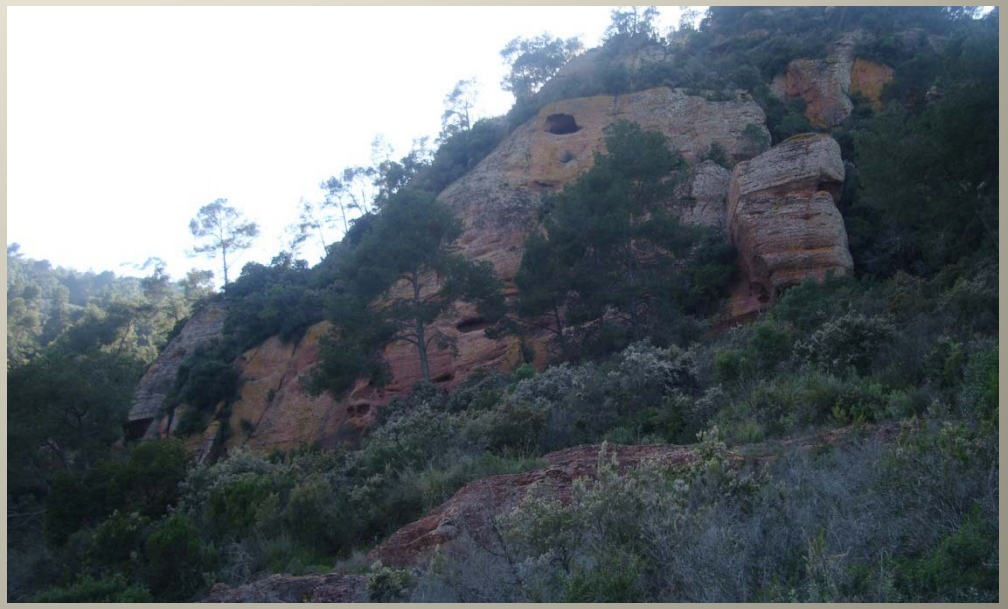

Balmes i coves com les de mas Alemany eren exel·lents amagatalls per a la guerrilla (CEB, 2013).

A la tardor de 1719 l'activitat guerrillera va en augment i el comandant de la plaça de Martorell, demana la compareixença dels batlles i regidors de Sant Andreu de la Barca, Corbera, Vallirana i Begues, zones de difícil control militar (AHPB, UC 327, 30.10.1719).

El batlle i regidors de Begues, reben ordres de provisionar el Regiment de Dragons de Bèlgica que sota el comandament del marquès de Castel Rodrigo controla la zona del Llobregat. (AHPB, UC 321, 14.05.1719).

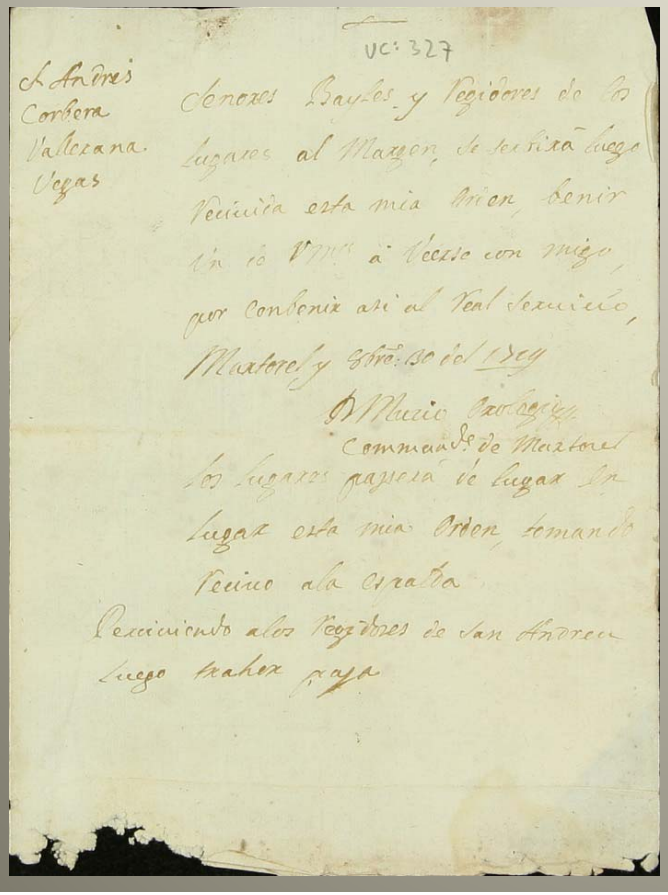

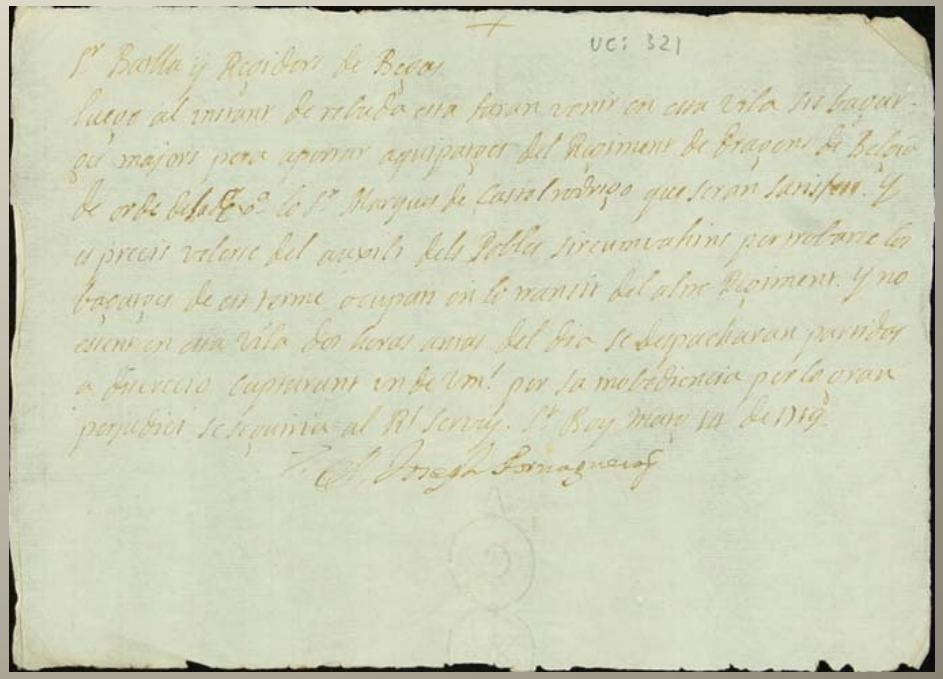

El 30 de desembre de 1719, Josep Fornaguera notifica al comú de Begues l'obligatorietat de pagar el manteniment d'un alferes i deu soldats de la seva escorta (AHPB, UC 328, 30.12.1719).

Pocs dies després, la guerrilla el localitza i el mata a casa seva a Sant Boi, durant la matinada del 16 de gener de 1720. Alguns membres de la seva escorta i el seu nebot també van morir.

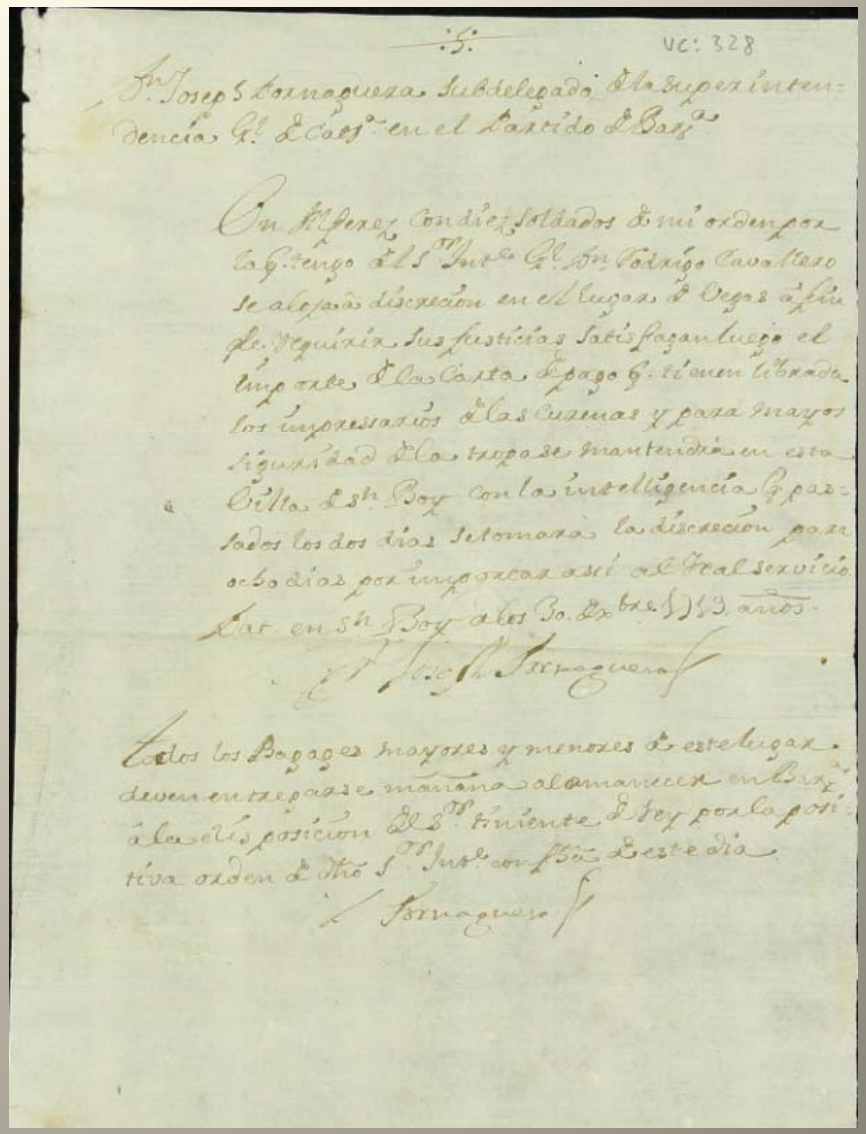

Les autoritats envien tropes per represaliar els presumptes 150 autors de les accions guerrilleres. La majoria són naturals de Sant Boi i dels pobles de la rodalia

Els guerrillers capturats són jutjats, un d'ells és Josep Romagosa, veí de Begues, alliberat poc després pel seu baix nivell d'implicació, i per la intercessió dels barons d'Eramprunyà.

Dos joves acusats de la mort de Fornaguera són penjats a Sant Boi i els seus caps exposats en gàbies fins 1820.

Can Romagosa de Begues, residència de Josep Romagosa (VMV, 1930).

Per combatre la guerrilla, els seus col·laboradors i encobridors, la Reial Audiència de Catalunya, defineix una sèrie de disposicions d'obligat compliment en el corregiment de Barcelona

Quaderno de las obligaciones firmadas por los bayles y regidores de los lugares del corregimiento de Barcelona por razón de las armas que se les ha entregado.

Registro de todo lo correspondiente del juzgado de Barcelona de los años 1720, 1721, 1722 y hasta el julio del mes de 1723. (AHCB, 1721-1723).

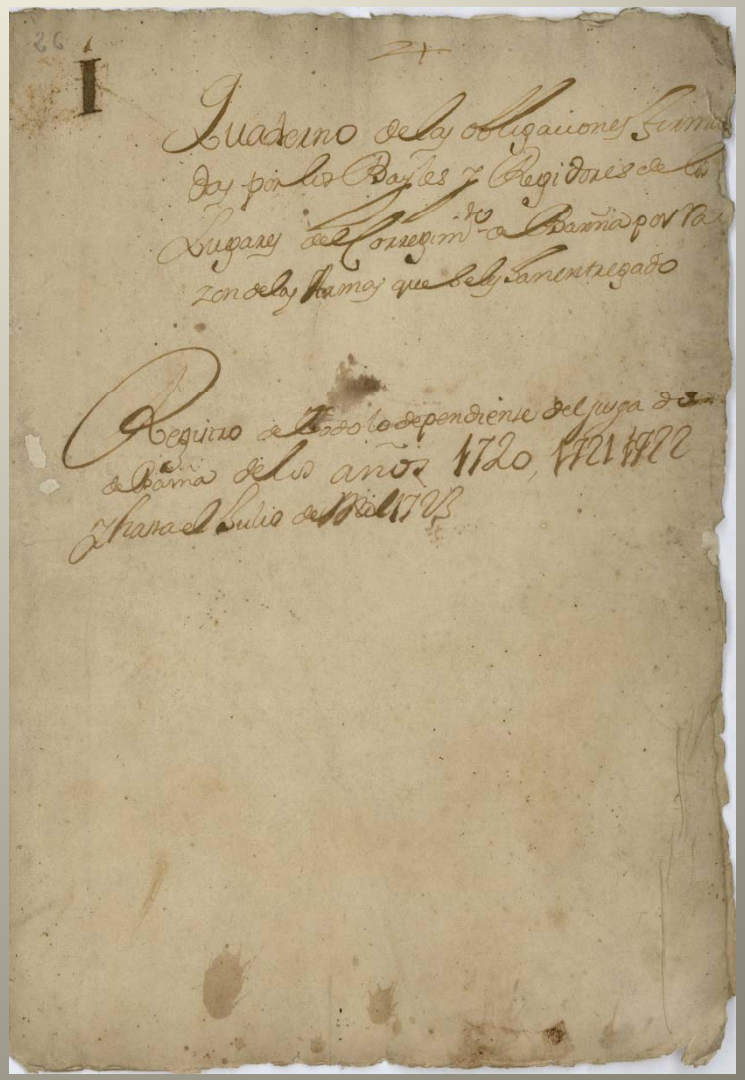

Entre 1720 i 1723 el corregidor de Barcelona lliura armes a les autoritats municipals dels pobles per formar sometent i controlar la guerrilla. A Begues entre d'altres les reben Jaume Romagosa, batlle, Josep Petit de la Clota i Josep Vendrell de l'Alzina, regidors

Cases de la Clota (CEB, 2013).

L' Alzina (CEB, 2013).

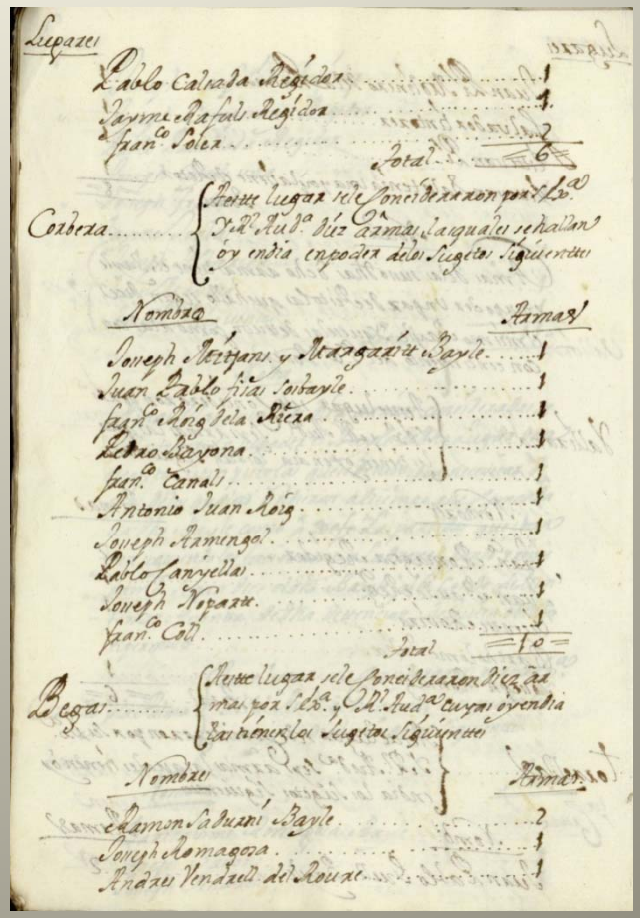

Llistat d'armes lliurades a Begues i altres pobles (AHCB, 1721).

Altres mesures per frenar l'aixecament dels carrasclets

El 22 de gener de 1721, Josep Francesc d'Alòs i Rius, alcalde major, mana derribar les barraques i coves de les muntanyes de Begues, Gavà, Castelldefels... El batlle de Begues informa de la inexistència de fàbriques d'armes de foc i de pólvora.

Barraca del Patxarino, Begues (CEB, 2014).

El 21 de juny de 1721, el capità general de Catalunya, emet un ban de cerca i captura dels guerrillers que van seguir a Pere Joan Barceló, àlies Carrasclet, principal líder de la revolta. Entre els noms de la llista hi figuren l'hereu Figueres, i un tal Truoy (de mas Trullols), ambdós veïns de Begues.

Can Figueres, Begues (1943, CEB).

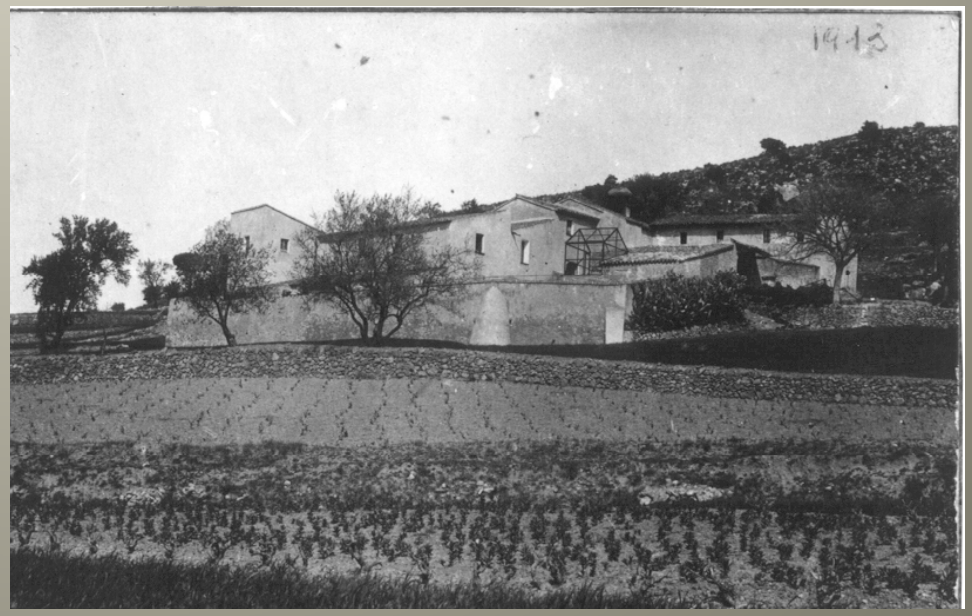

Durant les primeres dècades del segle XVIII els beguetans com la resta de catalans aprenen a relacionar-se amb una nova organització d'estat que els és aliena i hostil. Begues destina la major part de la centúria a liquidar el deute de guerra que suma més de la meitat de la despesa municipal ordinària. Aquesta càrrega no se supera fins el darrer terç del segle XVIII, amb l'extensió de la vinya. L'increment dels contractes de parceria i l'augment demogràfic (el nombre d'habitants passa de 169 el 1718 a 378 el 1768) afavoreixen la recuperació econòmica de Begues.

Despeses del municipi de Begues l'any 1739	
Despeses corrents del municipi	
Manteniment i restauració de patrimoni municipal	1, lliura, 68 sous, 8 diners
Deutes a particulars	3 lliures, 17 sous
Sou i manteniment del mestre de minyons	3 lliures, 28 sous,
Plets i litigis	4 sous
	Total: 7 lliures, 113 sous, 8 diners
Impostos, serveis i obligacions envers l'Estat	
Manteniment de soldats i proveïment	1 lliura, 5 sous, 4 diners
Serveis discreccionals amb les autoritats competents	5 lliures, 36 sous
Pagament del privilegi de regidors	13 sous
Dietes dels regidors per despatxar impostos i ordres amb les autoritats de Barcelona	1 lliure i 99 sous
Impost de la palla	13 sous
Servei al batalló de guardia valona	43 sous, 18 diners
	Total: 7 lliures, 209 sous, 22 diners

Conclusions i valoracions

- L'anàlisi de la documentació, la majoria inèdita i la interpretació de les fonts bibliogràfiques existents permet acostar la participació de Begues a la guerra de Successió al tron espanyol des de 1705 fins ben entrat el segle XVIII. Testimonia la seva implicació en la defensa de Barcelona i la connexió amb altres municipis de la zona del pla del Llobregat, Garraf i Ordal.

- El fons municipal que des de 1685 es conserva a l'Arxiu Parroquial de Begues és un patrimoni documental que il·lustra la política de repressió seguida per Felip V contra Begues. La informació que expressen els documents precisa les xifres de l'espoli fiscal, mostra els instruments polítics, militars i econòmics que esgrimeix l'Estat per subjectar la població, alhora que evidencia les amenaces i els mètodes expeditius del nou poder constituït per portar a terme les seves polítiques repressives.

- La situació estratègica de Begues, l'orografia del terreny i el camí ral que uneix Barcelona i Vilafranca del Penedès, fa del seu terme una zona immillorable per l'actuació de les tropes catalanes en el darrer tram de guerra i per l'acció de guerrillera fins la segona dècada del segle XVIII.

- Des del mes de juliol de 1713, Begues es transforma en escenari de guerra i participa en la lluita armada contra el bàndol filipista (aportació d'homes i béns, suport popular, zona d'aprovisionament militar del bàndol català) per la qual cosa el 29 d'agost de 1714, l'exèrcit borbònic saqueja i crema algunes cases del poble.

- La nova organització de govern cau com una llosa sobre Begues durant tot el segle XVIII: nous impostos que se sumen als tradicionals, serveis a l'exèrcit i a les autoritats, supeditació al nou entramat de poder i manteniment de les prestacions senyorials.

- La guerra de la Quàdruple Aliança comporta l'increment de l'activitat guerrillera, l'augment de tropes governamentals i una forta repressió contra els voluntaris catalans. Begues esdevé zona d'operacions dels revoltats i de desplegament de l'exèrcit. Ho referma l'existència de beguetans en les llistes dels carrasclets més significats i buscats de tot Catalunya. Així com, el lliurament d'armes al batlle i regidors de Begues, i les mesures coercitives del corregidor per combatre els revoltats dels pobles del pla del Llobregat.

- Més de la meitat de la despesa municipal de Begues es destina a fer front a la repressió econòmica en concepte de deute de guerra. La qual cosa provoca una crisi endèmica que solament se supera amb l'expansió de la vinya, el darrer terç del segle XVIII.

Segell de Begues del segle XVIII (AHPB)

Arxius i documentació

- Arxiu de la Parròquia de Begues (fons municipal)
- Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona
- Biblioteca de Catalunya
- Arxiu de la Baronia d'Eramprunyà (família Girona)
- Arxiu de la Corona d'Aragó
- Arxiu de masia de Can Sadurni de Begues
- Arxiu de masia de Can Térmens de Begues
- Arxiu de masia de Can Romagosa de Begues
- Arxiu de masia Petit de la Clota

Selecció bibliogràfica utilitzada

- Joaquim ALBAREDA I SALVADÓ (2010), *La guerra de sucesión de España (1700-1714*), Crítica, Barcelona.
- Santiago ALBERTÍ (2006), *L'Onze de setembre*, Sant Boi de Llobregat, Albertí Editors, Sant Boi de Llobregat.
- Agustí ALCOBERRO I PERICAY (2005), *El cadastre de Catalunya (1713-1845): de la imposició a la fossilització,* Pedralbes, Revista d'història moderna, núm. 25, Barcelona.
- Jesús BURGUEÑO (2009), *Els geòmetres del cadastre de Catalunya*, Cuadernos de geografía, núm. 86, Universitat de València.
- Josep CAMPMANY I GUILLOT (2012), *Gavà i Eramprunyà al segle XVII de la guerra dels segadors a l'onze de setembre de 1714*, "Col·lecció La Nostra Gent, núm. 9", l'Hospitalet de Llobregat.
- Josep CAMPMANY I GUILLOT (1998), *La guerra de successió a Gavà i Eramprunyà (1700-1720)*, Materials, núm. 18, Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat.

- Diversos autors, Coord. Josep CAMPMANY Carles SERRET (2014), *Els fets i les conseqüències del 1714 al Baix Llobregat*, Estudis, 8, R de recerca, Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, edicions del Llobregat.
- Francesc CASTELLVÍ, DE (1997), *Narraciones Históricas, vol. 4*, Fundación Francisco Elías de Tejada, Madrid.
- Jaume CODINA I VILA (1986), *Guerrilles i guerrillers a Sant Boi, a Guerrilles al Baix Llobregat*, Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat.
- Mariela FARGAS, Josep CAMPMANY, Víctor MATA (2010), *Begues 1714, la guerra de successió i les seves conseqüències*, Quaderns de la fundació Nous Horitzons, Barcelona.
- Víctor FERRO I POMÀ (2009), *El dret públic català. Les institucions a Catalunya fins el decret de Nova Planta*, Eumo Editorial, Barcelona.
- Enrique GIMÉNEZ LÓPEZ (2005), *Conflicto armado con Francia y guerrilla austriacista en Cataluña*, CSIC, Universitat d'Alacant.
- F. Xabier GUAL I REMÍREZ i Carles MILLÀS I CASTELLVÍ (1999), *La població del Baix Llobregat a l'època dels Àustria*, Fundació Salvador Vives i Casajuana, Barcelona.
- F. Xavier HERNÀNDEZ i Francesc RIART (2007), *Els exèrcits de Catalunya (1713-1714),* uniformes, equipaments, organització, Rafael Dalmau, Editor, Barcelona.
- Vicente MEDINA VICIOSO (2004), *Can Romagosa de Begues*, Ediciones Rondas, Barcelona.

- Antonio MUÑOZ GONZÁLEZ i Josep CATÀ TUR (2005), *Repressió borbònica i resistència catalana*, Muñoz Catà Editors, Madrid.
- JOAN PAPELL I TARDIU (1999), *L'origen dels mossos d'esquadra* (1999), Pagès Editors, Barcelona.
- Pedro Luis PÉREZ FRÍAS (2003), *Unidades extranjeras en el ejército borbónico español del siglo XVIII, a Los extranjeros en la Españá moderna*, Màlaga.
- Milagros Ángeles PÉREZ SAMPER (1982), *La família Alós. Una dinastia catalana al servicio del estado (siglo XVIII),* Coloquio sobre la alta administración espanyola en el siglo XVIII, Cuadernos de investigación històrica, 6, Fundación Universitaria Española, Madrid.
- Conxita SOLANS I RODA i Maria Rosa BONDIA I DOMPER (2001), *Begues*, "Col·lecció Creu de Terme, núm 14", Cossetània Edicions, Valls, p. 39.
- Sebastià SOLÉ I COT (2008), *El gobierno del principado de Cataluña por el Capitán General y la Real Audiencia -el Real Acuerdo- bajo el régimen de nueva planta (1716-1808)*, Unversitat Pompeu Fabra, Barcelona.
- Josep Maria TORRAS I RIBÉ (2007), *La guerra de successió i els setges de Barcelona (1697-1714)*, Rafael Dalmau, Editor, Capellades.
- Josep Maria TORRAS I RIBÉ (2005), *Felip V contra Catalunya*, Rafael Dalmau Editor, Capellades.
- Josep Maria TORRAS I RIBÉ (1983), *Els municipis catalans de l'antic règim (1453-1808)*, Curial, Barcelona.

Acrònims de les diapositives

- AHPB = Arxiu Històric de la Parròquia de Begues
- AHCB = Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona
- BC = Biblioteca de Catalunya
- ICPB: Col·legi de Procuradors de Barcelona
- VMV: Víctor Mata
- VM: Vicente Medina
- JC: Josep Campmany
- WiC: Wiki Commons
- Imatges de títols de capítol: Land Art Associació Catalunya

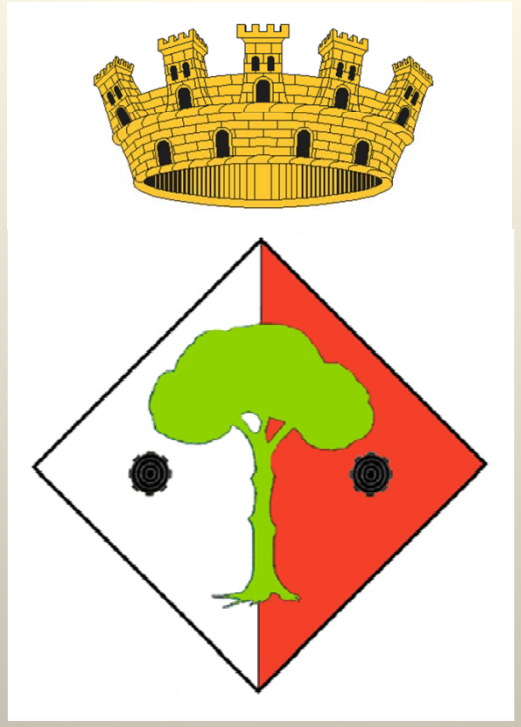

CEB
CENTRE D'ESTUDIS BEGUETANS
Col Pere Vell. Major 14, 08859 - Begues

dos punts:
documentació i cultura

Víctor Mata i Ventura

Begues, 8 d'octubre de 2014